Gymnasieskolen
Medlemsblad for Gymnasieskolernes Lærerforening

29. SEPTEMBER 2011 • #15

FILOSOFFEN HENDRICKS OM INFORMATIONSSAMFUNDET:

"Viden er ikke noget, man indsamler, men noget, man opnår"

13386

Samfundsfag

NYHED

Politik og sikkerhed i Mellemøsten

ANALYSER OG TEORIER

Politik og sikkerhed i Mellemøsten. Analyser og teorier indeholder 16 artikler (analyser) om aktuelle emner fra den mellemøstlige region skrevet af mellemøsteksperten Søren Schmidt, Ph.d.

De 16 analyser er inddelt i fire dele: Politik, sikkerhed, økonomi og religion. Efter hver analyse følger et teoriafsnit, der perspektiverer artiklens emne til relevant samfundsvidenskabelig teori.

Bogen henvender sig især til samfundsfag på A-niveau på ungdomsuddannelserne.

Pris kr. 129,- ex moms

GYLDENDAL
- veje til viden

www.gyldendal-uddannelse.dk
Tlf. 33 75 55 60

INDHOLD

LEDER 4

NYHED 6
Grundskolekarakterer afgør frafald i gymnasiet

TEMA OM PÆDAGOGIKUM 10

Vejen til den gode lærer

- Pædagogikum på godt og ondt
- Skoler kan skabe kvalitet i pædagogikum
- Pædagogikum er en succes
- At finde den bedste udgave af sig selv

GYMNASIELIV 26

FILMQUIZ

SKEMAFRI 34

5 NYHED
Nye lærere må vente på pædagogikum

8 KORT NYT

18 GL MENER
VELKOMMEN TIL DEN NYE UNDERVISNINGSMINISTER
"Generelt er det mit håb, at du vil dagsordensætte en uddannelsespolitik med mindre kontrol og mere tillid og respekt for, at det er lærerne, som i det daglige leder arbejdet i klasserummet, og lederne som leder skolen."

20 5 SKARPE TIL LARS OLSEN
"Jeg mener, det er uddannelsessnobberi, når der bliver sat lighedstegn mellem store teorier og svære begreber og et højt fagligt niveau."

22 ADGANGEN TIL INFORMATION ER IKKE NOK
"Vi adskiller os fra dyrene, fordi vi som den eneste art på kloden har valgt at konfigurere et demokrati og leve i det. Demokratiet er kronvidnet på menneskets rationalitet."
INTERVIEW med filosof Vincent Hendricks om sandhed, viden og informationssamfundet.

28 SKRU OP FOR PROFESSIONSKNAPPEN
Forsker Helle Hein vil have gymnasielærerne til at definere en stærkere professionsidentitet.

DE FASTE SIDER

36 KRONIK
40 DISKUSSION
42 GL-E KURSUSNYT
45 MINDEORD
48 FRA LÆSER TIL LÆSER
48 REJSEANNONCER
50 STILLINGER

GYMNASIESKOLEN | Medlemsblad for Gymnasieskolernes Lærerforening | **Redaktion:** Morten Jest (ansvarshavende), jest@gl.org • Malene Romme-Mølby, mrm@gl.org • Tina Rasmussen, tina@gl.org • Sisken Laugesen, sl@gl.org | **Adresse:** Vesterbrogade 16, 1620 København V. Telefon: 33 29 09 00 | **Hjemmeside:** www.gymnasieskolen.dk | **Rejseannoncer og abonnement:** Eva Christiansen, telefon 33 29 09 47, gymnasieskolen@gl.org | **Stillings- og forretningsannoncer:** Morten Holm, DG Media, telefon 33 70 76 74, morten.h@dgmedia.dk | **Layout:** Daniel Dalsgaard, Datagraf | **Tryk:** Datagraf | **Oplag:** 13.000 | Tilmeldt Fagpressens Medie Kontrol | Medlem af Danske Specialmedier | **Forsidefoto:** Jacok Nielsen | **Næste deadline:** 3. oktober 2011.

Ny politisk dagsorden?

Så fik vi folketingsvalget overstået, og det politiske liv kan slippe ud af den undtagelsestilstand, en valgkamp er. Og perioden op til valgkampen, som også er en de facto-valgkamp, da ingen rigtig tør foretage sig noget i bevidstheden om, at valget nærmer sig, og det vil være uhensigtsmæssigt at tage sig dum ud over for vælgerne på forhånd.

I skrivende stund vides endnu ikke, hvem den nye undervisningsminister bliver. Ligesom vi heller ikke ved, hvilke konsekvenser regeringsskiftet vil få for uddannelsessektoren. Nogle mener, at alting bliver bedre nu – for partierne bag den formentlig kommende regering gik jo blandt andet til valg på, at der skulle investeres mere i uddannelsesområdet.

Det har alle regeringer, jeg kan huske, imidlertid sagt. En ting er, hvad politikerne siger, en anden ting er, hvad de gør. De to ting stemmer desværre ikke altid overens. At tro, at alle ulykker nu forsvinder automatisk, er måske naivt. For eksempel stod regeringen Poul Nyrup – med Margrethe Vestager som undervisningsminister i en periode – ikke altid tilbage for andre, når det gjaldt om at køre grønthøsteren ind på den uddannelsespolitiske scene. Så selv om politikere og ministre gerne vil investere fornuftigt og forsøge at gennemføre deres valgløfter, vil de også gerne udvise "økonomisk ansvarlighed". Glemmes må heller ikke begrebet kompromis, som kan spænde ben for mange intentioner. Samt udløse nogle ekstra toldere og et par bygninger hist og her ...

Man skal også huske, at hele embedsapparatet ikke forsvinder, blot fordi det er skiftedag i ministerstolen. De nærmeste rådgivere, måske. Men ikke alle de sekretariatsmedarbejdere, eksperter, teknokrater og konsulenter, der sidder i baggrunden og udvikler ideer. Og laver beregninger.

Under alle omstændigheder skal det blive spændende at se, dels hvem den nye undervisningsminister bliver, og dels hvad vedkommende har i ærmet sammen med statsminister Helle Thorning. Der er masser at tage fat i (læs blot GL-formandens velkomst på side 18)! Vi byder ministeren velkommen og ser frem til at få ham eller hende i tale her i vores blad i nærmeste fremtid.

Indtil da kan du passende bruge lidt af din dyrebare tid på dette nummer af Gymnasieskolen, hvor du blandt andet kan læse om pædagogikumordningen og de udfordringer, den indeholder for først og fremmest kandidaterne, men også for vejledere og undervisere.

Læs også om resultaterne af forsker Helle Heins undersøgelse af erfaringerne fra nogle af deltagerne i projekt Attraktive Arbejdspladser. Hun peger blandt andet på, at lærerne har behov for en stærkere professionsidentitet indadtil, hvis de også skal få det udadtil og derigennem ændre samfundets syn på gymnasielærerjobbet. De skal blive bedre til at definere det særlige ved jobbet, og hvordan de bidrager til samfundet.

Med den opfordring vil vi ønske god læsning!

Morten Jest, chefredaktør

GRUNDSKOLE-KARAKTERER AFGØR FRAFALD I GYMNASIET

SIDE 6

55 % af pædagogikum-kandidaterne har en gennemsnitlig arbejdsuge på over 45 timer

SIDE 10

Nye lærere må vente på pædagogikum

Første job i gymnasiet er som årsvikar, siden kommer man i pædagogikum. Selvom reglerne er ændret for år tilbage, er det stadig virkeligheden for mange nye lærere. Men derved overtræder skolerne reglerne.

Nyansatte gymnasielærere skal gennemføre pædagogikum inden for det første år af deres ansættelse. Det sker dog kun for hver anden lærer. En ny undersøgelse fra Gymnasieskolernes Lærerforening viser, at 51 procent af de adspurgte nyansatte adjunkter ikke starter i pædagogikum inden for det første år. Det er i strid med bekendtgørelsen om undervisningskompetence i de gymnasiale uddannelser, bedre kendt som pædagogikumbekendtgørelsen.

”Det er meget problematisk, at en del skoler ikke lever op til bekendtgørelsen på området og i stedet lader de nye lærere undervise de første år uden at komme i pædagogikum,” siger Gorm Leschly, formand for Gymnasieskolernes Lærerforening (GL).

Eva Pilgaard Haue, der er Undervisningsministeriets uddannelsesansvarlige for pædagogikum, mener, at GL’s undersøgelse er baseret på et spinkelt statistisk materiale. Derfor synes hun, at man skal være forsigtig med at drage vidtgående konklusioner. Men hun er enig i, at den viser tendenser, som hun kan genkende.

”Principielt skal reglerne overholdes, og reglerne siger, at man skal i pædagogikum det første år som fastansat. Hvis lærerne ikke kommer det, er det bekymrende,” siger Eva Pilgaard Haue.

Hun gør dog opmærksom på, at skolerne i særlige tilfælde har mulighed for at udsætte pædagogikum.

”Der er for eksempel nogle mindre skoler, der har problemer med at få læst timerne og samtidig sende alle nyansatte lærere i pædagogikum,” fortæller hun.

Men i sådanne tilfælde skal der alligevel være en uddannelsesplan for, hvornår den nye lærer så vil komme i pædagogikum. 24 procent af de adspurgte i GL’s undersøgelse, som ikke kom i pædagogikum i det første år, har ikke en aftale om at komme i pædagogikum i det næste år.

Lang prøvetid

GL’s undersøgelse viser desuden, at 74 procent af de adspurgte har været ansat som gymnasie- eller hf-lærer fra 10 til 24 måneder, inden de begynder på pædagogikum.

”Vi ved også fra vores beskæftigelsesundersøgelse, at mange kandidater først har været ansat som vikar, hvor de bliver set an i en form for prøveansættelse. Når de så fastansættes, men ikke kommer i pædagogikum det første og måske heller ikke det andet år, er det fuldstændig uacceptabelt,” siger Gorm Leschly.

”Det er ikke godt, men det er altså heller ikke noget nyt fænomen, at skolerne ser kandidaterne an. Problemet er bare, at pædagogikumordningen ikke er tænkt sådan. Lærerne skal været rustet til at give eleverne kvalificeret undervisning,” siger Eva Pilgaard Haue.

”Det er en svaghed, at man kan slippe af sted med at undlade at sende halvdelen af de nye lærere i pædagogikum i det første år. Det vil jeg endnu en gang tage op over for lederforeningerne. Så må vi se, om det kan hjælpe på det. Ellers må vi have ministeriet engageret i det,” siger GL’s formand.

> Det er meget problematisk, at mange skoler ikke lever op til bekendtgørelsen på området og i stedet lader de nye lærere undervise de første år uden at komme i pædagogikum.
>
> Gorm Leschly, formand, Gymnasieskolernes Lærerforening

Undervisningsministeriet ønsker ikke at få en kontrolinstans til at holde øje med, om skolerne overholder reglerne for pædagogikum.

”Det lyder lidt voldsomt med kontrol, når nu det er vores opfattelse, at de fleste skoler faktisk overholder reglerne,” siger Eva Pilgaard Haue.

Læs mere om undersøgelsen og pædagogikum på side 10-17.

Tekst: Malene Romme-Mølby og Sisken Laugesen

SOCIAL SKÆVHED I UDDANNELSES-SYSTEMET

SIDE 20

Hvis gymnasielærerne ikke selv kan forklare, hvorfor de fortsat har gjort sig fortjent til en særstatus, hvem skulle så?

SIDE 28

Grundskolekarakterer afgør frafald i gymnasiet

Karaktergennemsnittet fra grundskolen er den enkeltfaktor, der betyder mest for, om elever i gymnasiet falder fra, viser ny undersøgelse.

Tekst: Tina Rasmussen

Karaktergennemsnittet fra grundskolen er den faktor, der har størst betydning for, om en gymnasieelev får studenterhuen på hovedet eller falder fra.

Det viser en undersøgelse om frafald og omvalg i de gymnasiale uddannelser, som Gymnasieskolernes Rektorforening har lavet. Undersøgelsen følger de 40.145 unge, som i 2005 begyndte på en af de fire gymnasiale uddannelser (stx, hf, hhx og htx). De unge er fulgt frem til 2009.

”Det er ikke nyt, at de svageste elever fra grundskolen har mest at kæmpe med i gymnasiet, men det overrasker mig alligevel, at karaktererne har en så afgørende betydning,” siger Jens Boe Nielsen, der er formand for Rektorforeningen.

Undersøgelsen viser, at en elev med under 8 i karaktergennemsnit (efter den gamle 13-skala) har syv gange større risiko for at falde fra end en elev med et gennemsnit på over 9. Elever med mellem 8 og 9 i gennemsnit er to en halv gange mere tilbøjelige til at falde fra end dem med over 9 i gennemsnit.

Tidligere indsats

Dermed har lærere og ledelse på landets gymnasier nu et præcist billede af, hvilke elever der er i fare for at falde fra. Endda inden de er begyndt i 1.g.

> ”Det overrasker mig alligevel, at karaktererne har en så afgørende betydning.
>
> Jens Boe Nielsen, formand for Gymnasieskolernes Rektorforening

”Den viden skal vi udnytte til at lave en tidligere og mere målrettet indsats for at forebygge frafald,” siger Jens Boe Nielsen.

På sin egen skole, Nørre Gymnasium, har han i år tjekket alle nystartede 1.g’eres karaktergennemsnit fra grundskolen og bedt studievejlederne tage en snak med dem, der har under 7 efter den nye karakterskala. Det drejer sig om cirka 20 elever.

”De skal vide, at vi rigtig gerne vil hjælpe dem. Det er utroligt vigtigt, at de kommer godt i gang og blandt andet bruger vores lektiecafé,” siger han.

Også fars uddannelsesniveau, om man er vokset op i en kernefamilie og sociale problemer har indflydelse på, om eleverne afbryder deres uddannelse. Desuden viser undersøgelsen, at de fleste elever falder fra mellem skoleår, og at frafaldet sker hurtigst på hf og senest på stx. Frafaldet på hhx og htx ligger midtimellem.

Stx-elever klarer sig bedst

Undersøgelsen viser endvidere, at eleverne fra det almene gymnasium klarer sig bedre end eleverne på de tre andre gymnasiale uddannelser. 84 procent af stx-eleverne har gennemført fire år efter, og kun 6 procent af dem, der er droppet ud, er ikke gået i gang med en anden uddannelse.

”Det bekræfter den antagelse, vi havde inden,” siger Jens Boe Nielsen.

At det er stx, der har det laveste frafald, skyldes primært, at det er de fagligt stærkeste elever i grundskolen, der vælger uddannelsen, mener han.

”Stx har stadig det brand, at det er den boglige, almendannende ungdomsuddannelse, der kræver, at man virkelig gider bestille noget.”

Hf er den gymnasiale uddannelse, hvor eleverne klarer sig dårligst. Således er der 17 procent af de elever, der startede på hf i 2005, der er faldet fra uden at begynde på en ny uddannelse.

Jens Boe Nielsen kalder tallene ”forståelige nok”.

”Idéen med hf-uddannelsen er en anden, og elevklientellet er derfor også et andet. Mange er allerede sprunget fra en ungdomsuddannelse en gang før,” siger Jens Boe Nielsen.

Selvom frafaldet altså er lavest i det almene gymnasium, vil selv en lille procentvis forbedring af fastholdelsen give tydelige resultater.

”Vi har i dag så mange elever, at det vil slå markant igennem i forhold til 95 procent-målsætningen,” lyder det fra rektorernes formand.

Han mener, at det især må være muligt at nedbringe antallet af elever, der vælger om. Det gør 10 procent af stx-eleverne.

”Det må kunne gøres bedre. Det skal være tydeligere, hvilke krav og forventninger vi stiller til eleverne,” siger Jens Boe Nielsen, der efterlyser et større samarbejde mellem grundskolen og gymnasiet og bedre brobygningsforløb.

Læs hele rapporten på www.rektorforeningen.dk.

NYHED

Logos-abonnement

Logometrica udvikler test og materiale for børn, unge og voksne med læsevanskeligheder. Vi arrangerer kurser, forsker samt udgiver bøger og test om læsevanskeligheder. Selskabet har udviklet den populære diagnostiske test Logos på baggrund af nyere læseforskning.

LOGOS er en computerbaseret diagnostisk test udarbejdet af professor Torleiv Höien for Logometrica.

LOGOS er standardiseret på ca. 1600 danske børn og unge, repræsenterende landet geografisk og forskellige skoleformer

LOGOS indeholder tre opgavedele: trin 2, trin 3-5 og trin 6-voksne.

LOGOS indeholder en række deltest, som afdækker flydende læsning, læseforståelse, lytteforståelse, begrebsforståelse, afkodnings- og læserelaterede færdigheder.
På grundlag af testresultatet er det muligt at lave en detaljeret analyse af læsevanskelighederne.

LOGOS indeholder mulighed for at få "Forslag til yderligere test". Ved at vælge denne indstilling får Logostesteren anvisninger om, hvordan diagnosticeringsarbejdet kan gennemføres samt hjælp til at tolke resultatet.

LOGOS kan bruges til at reteste. Samtlige testresultater er gemt i databasen og kan præsenteres enkeltvis eller sammenlignes i et diagram.

LOGOS er et værktøj til vurdering/diagnosticering af læsevanskeligheder.
Ud fra testresultat giver Logos forslag til foranstaltninger.

LOGOS er velegnet til speciallærere, specialpædagoger, talepædagoger, læsekonsulenter, logopæder og psykologer.

Man kan nu – for et betydeligt lavere beløb end tidligere – anvende Logos et år ad gangen og således lære testen at kende. Logos version 3.1 er tilpasset abonnement og indeholder også opgavedel til trin 2.

Læs mere om abonnement på vores nye hjemmeside (www.logometrica.dk). Her findes mere information om testen samt prisliste.

Ved at abonnere på Logos 3.1 får man gratis adgang til nye versioner af testen, og brugsanvisning kan downloades direkte fra testen.

Det kræver godkendt certificering at anvende Logos.

I Danmark er det kun Taleinstituttet Region Nordjylland, som må arrangere certificeringskurser.
For mere information om certificeringskurserne se hjemmeside (www.logos-test.dk)

Logometrica:
Tel +47 51 77 80 45.
Fax +47 51 77 80 41

Logometrica™

SAGT SIDEN SIDST

”Det ser ud til, at gymnasierne gør de unge røde. Så kan man altid diskutere, om det er fagene, lærerne eller kammeraterne, som gør det.

Christian Albrekt Larsen, professor i statskundskab ved Aalborg Universitet og ansvarlig for undersøgelsen ”Ungdomsvalget 2011”, som er foretaget blandt 4.423 elever på de gymnasiale uddannelser, til Kristeligt Dagblad.

DRENGE DUMPER OFTERE I MATEMATIK

Tekst: Sisken Laugesen

En tredjedel af drengene dumper i matematik B i det almene gymnasium mod kun en femtedel af pigerne. Det gælder for både de mundtlige og skriftlige eksamener. Det viser en ny undersøgelse, ”Gymnasiets drenge – matematikfagets drenge”, som Undervisningsministeriet har bestilt hos Institut for Naturfagenes Didaktik på Københavns Universitet. Undersøgelsen bygger på 21.280 elevers resultater fra sommereksamen i matematik B i 2009.

Den Gyldne Drage

fotograf Henrik Ohsten Rasmussen

Ung spiller gammel, og kvinde spiller mand i Husets Teaters opsætning af ”Den Gyldne Drage”. Gennem tilsyneladende tilfældige nedslag i forskellige menneskers liv skildres en overrumplende fortælling om fatalt forbundne skæbner på bagsiden af et globaliseret Europa. Der er udarbejdet et gratis skolemateriale til forestillingen med forslag til, hvilke forskellige vinkler man kan forstå stykket ud fra. Samtidig ses der på stykkets form og indhold samt relation til samfundsaktuelle emner. ”Den Gyldne Drage” spiller frem til 15. oktober. Læs mere på **kortlink.dk/9hfz.**

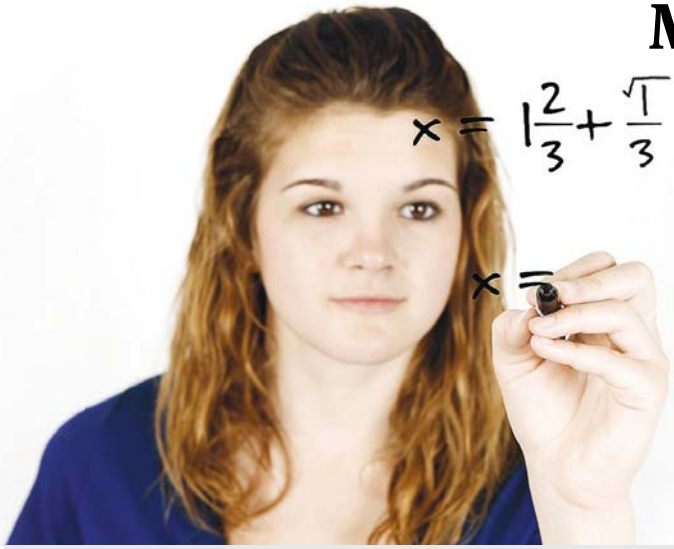

MERE PLADS TIL NATURVIDENSKABELIGE TALENTER

ScienceTalenters opgave er at give udfordringer til unge med naturvidenskabelige talenter i alderen 12-20 år. Nu åbner ScienceTalenter for, at yderligere 20 almene og tekniske gymnasier kan blive medlem af ScienceTalenternes Gymnasienetværk. Ved tilmelding til ordningen får den enkelte skole blandt andet: Invitation til internationale sciencecamps, specielle tilbud til talentfulde elever i forbindelse med SRP og to årlige fripladser på et tredages lærerkursus i talentpleje. Læs mere på **kortlink.dk/9gk9.**

GL

VALG TIL HOVEDBESTYRELSEN

Har du visioner for fremtidens uddannelsespolitik for gymnasiale uddannelser eller arbejdsvilkår for gymnasielærere uanset farven på studenternes huer, så er det nu, du skal overveje at stille op til hovedbestyrelsesvalget i GL. Kandidatlister skal være GL's sekretariat i hænde senest 24. oktober 2011 klokken 12.00. Læs mere om hovedbestyrelsesvalget på **www. gl.org.**

39% AF FOLKETINGETS 179 MEDLEMMER ER KVINDER EFTER DET NETOP OVERSTÅEDE FOLKETINGSVALG. DET ER EN PROCENT FLERE END EFTER VALGET I 2007.

GYMNASIEELEVER UNDERVISER I NATURFAG

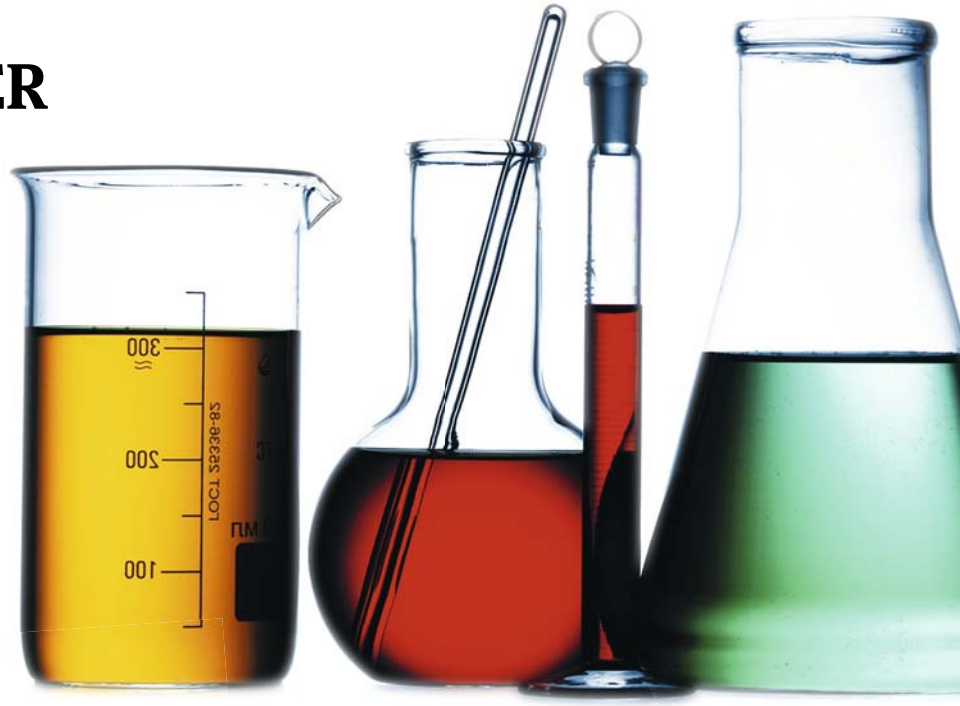

3.g'ere fra Viborg Tekniske Gymnasium underviser folkeskoleelever i naturvidenskabelige fag. Projektet hedder "En Naturvidenskabelig Dag", og ideen er at lære gymnasieelever at formidle viden. Samtidig udbredes kendskabet til de naturvidenskabelige fag. Elever fra 8. og 9. klasse på otte folkeskoler bliver undervist af 27 topmotiverede htx'ere, der præsenterer folkeskoleeleverne for en anderledes tilgang til fagene matematik, kemi og fysik. Det skriver Midtjyllands Avis.

Spot stress hos studerende

Hvorfor opstår stress, hvordan opleves det, og sidst, men ikke mindst, hvordan handler man i forhold til en studerende, der har stress? Ved hjælp af den nyeste forskning på stressområdet giver stress-specialist Thomas Pape værktøjer til at kunne handle på stress-symptomer i samarbejde med den studerende. Kurset henvender sig især til studievejledere og undervisere. Det foregår i Aarhus 6. oktober klokken 9.00-16.00. Tilmelding skal ske hurtigst muligt, læs hvordan på **kortlink.dk/9kc4.**

NY TÆNKETANK ÅBEN FOR GYMNASIEELEVER

Ideernes Danmark er et projekt, der i samarbejde med Mandag Morgen og DR opfordrer til at komme med innovative bud på forskellige samfundsmæssige udfordringer. Projektets website, der kan bruges som undervisningsmateriale, fremstiller forskellige udfordringer. Ideen er at bruge et par timer på at løse en, to eller tre af udfordringerne. De bedste forslag udvælges 1. november og præsenteres efterfølgende i et tv-program, hvor de forskellige løsninger skal arbejde progressivt sammen, og mulige output vil formere sig. Læs mere på **www.ideernes.dk.**

ideernes.dk

GYMNASIELÆRER I FOLKETINGET

Marie Krarup er den eneste gymnasielærer i Folketinget. Hun er valgt ind for Dansk Folkeparti i Sydjyllands Storkreds. Siden 2007 har hun undervist i samfundsfag, religion og erhvervsøkonomi på Frederiksborg Gymnasium. Marie Krarup var i pædagogikum på Odsherred Gymnasium og har tidligere undervist på VUC Falster og Greve Gymnasium.

Tekst: Malene Romme-Møllow • Foto: gettyimages.com

Udsnit af pædagogikums historie

1883

Den kongelige anordning om indførelse af nye skoleembedseksaminer ved Københavns Universitet. Før ansættelse som lærer skal man have gennemgået et teoretisk og praktisk kursus.

1905

Pædagogikum var et tvedelt kursus over et semester, der var gratis, men ulønnet for kandidaten. 50 timer i teoretisk pædagogikum og 20 timer i skolehygiejne.

1908

"Ingen kan blive ansat som fast Lærer eller Lærerinde ved Statens højere Almenskoler, uden at han (hun) forud har underkastet sig en Prøve i Pædagogik og Undervisningsfærdighed."

1944

Der kommer nyt indhold i pædagogikumuddannelsen for at styrke den teoretiske del af undervisningen: 40 timer pædagogisk psykologi, 20 timer pædagogisk historie og 10 timer til enten skolehygiejne eller fagenes metodik.

VEJEN TIL DEN GODE LÆRER

Tema »

1950'erne

Det udvidede indhold fik dog ikke kritikken til at forstumme: Mange mente, at forbindelsen mellem den teoretiske og den praktiske undervisning var for svag.

1963

Den nye pædagogikumordning startede samtidig med det nye grengymnasium. Kandidaterne skulle aflønnes som adjunktaspiranter, og uddannelse skulle være en del af aspirantperioden.

1970'erne

Ungdomsoprør blandt kandidaterne: De stillede krav til vejledere og undervisere og udtrykte utilfredshed med mesterlæren, som det praktiske kursus ikke ubegrundet blev kaldt.

2009

Endnu en ny pædagogikumordning indføres, der blandt andet skærer uddannelsen fra to til et år, som bliver fælles for alle gymnasielærere, og som bliver obligatorisk for alle nyansatte lærere uden pædagogikum."

Pædagogikum på godt og ondt

Ny undersøgelse viser, at flertallet er positive over for den nye pædagogikumuddannelse. Men undersøgelsen viser også, at flere kandidater arbejder for meget og uden en uddannelsesplan.

Tekst: Sisken Laugesen

Stemningen er overvejende positiv omkring den nyeste pædagogikumuddannelse, men flere områder i uddannelsen får alligevel kritik af kandidaterne. Specielt elementer i det teoretiske pædagogikum opleves som meningsløse. Kritikken går blandt andet på, at sammenhængen mellem teorien på kurserne og den faktiske virkelighed på skolerne er for ringe. Det viser en undersøgelse af pædagogikumkandidaternes vurdering af pædagogikumuddannelsen efter 2009, som Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) har foretaget.

Pædagogikumuddannelsen er nye læreres første møde med et job i de gymnasiale uddannelser. Derfor er det ekstra vigtigt, at lige netop pædagogikumuddannelsen både styrker og støtter kandidaterne. Det skal kursusleder, vejledere og uddannelsesplan sikre, og det er da også overvejende tilfældet. 64 procent giver nemlig samarbejdet med kursusleder og vejledere en positiv vurdering. Uddannelsesplanens formål er at agere rettesnor, så uddannelsesforløbet bliver mere overskueligt for kandidaterne. Desværre er uddannelsesplanen for mange ubrugelig. I andre tilfælde ikke eksisterende. 12 procent af kandidaterne har ikke fået en uddannelsesplan for deres pædagogikum. Og 24 procent af dem, der får udarbejdet en plan, har ikke kunnet bruge den til at få struktur på årets aktiviteter.

”Uddannelsesplanen er nøglen til at få et godt forløb. Det er dybt problematisk, at der er nogen, der kan gå hele vejen igennem forløbet uden en uddannelsesplan. Så er det for mig at se ikke så mærkeligt, at det kniber med at få planlagt et ordentligt forløb,” siger formand for GL Gorm Leschly.

Han påpeger imidlertid, at flertallet af kandidaterne faktisk er tilfredse med uddannelsen.

Ansvaret for at få udarbejdet uddannelsesplanen ligger hos kursuslederen, der ofte er en del af skolens ledelse. Derudover har vejlederne et medansvar for, at planen følges. Kandidaten har typisk to vejledere i hvert fag, som skal yde faglig og pædagogisk vejledning. Som det er i dag, kræver det ikke nogen anden uddannelse at være vejleder. Gorm Leschly peger på, at vejlederne bør klædes bedre på til jobbet. Specielt på hhx og htx, hvor uddannelsesstrukturen er helt ny, bør vejlederne på efteruddannelse.

Dårlig planlægning

Skolerne, hvor kandidaterne ”aftjener” deres pædagogikum, er heller ikke gode til at hjælpe kandidaterne, der kritiserer skolernes programlægning for at være for kortsigtet. Hvis der kommer karaktergivning eller vejledning med kort varsel, kan planlægningen hurtigt ryge sig en tur, når man er ny i faget.

”Kan man undgå at være presset, når

PÆDAGOGIKUMS OPBYGNING

Pædagogikumuddannelsen blev i 2009 fastsat til et års varighed. For lærere på hhx og htx er længden øget markant, mens det halve års sidefagssupplering er afskaffet på stx. Nu er uddannelsen ensrettet for alle fire gymnasiale uddannelser, stx, hf, hhx og htx. Og det gælder for alle, at der er kommet en ny type kurser i form af seks lokale workshopper. Ud over workshopperne er der kurser i almen pædagogik, fagdidaktik og fagenes samspil.

Så mange kandidater har været igennem den nye pædagogikumuddannelse

Skoleåret 2009-10: 570
Skoleåret 2010-11: 704
Skoleåret 2011-12: 762

ELEMENTER I UDDANNELSEN

- Teoretisk pædagogikum
- Praktisk pædagogikum
  - Undervisning i vejleders klasser
  - Egenundervisning

UNDERSØGELSENS BAGGRUND

GL's undersøgelse af pædagogikumuddannelsen bygger på 105 tidligere kandidaters besvarelse af et spørgeskema efter endt pædagogikum. Undersøgelsen skal tage temperaturen på området forud for en større evaluering fra Danmarks Evalueringsinstitut.

Hele undersøgelsen kan findes på www.gl.org

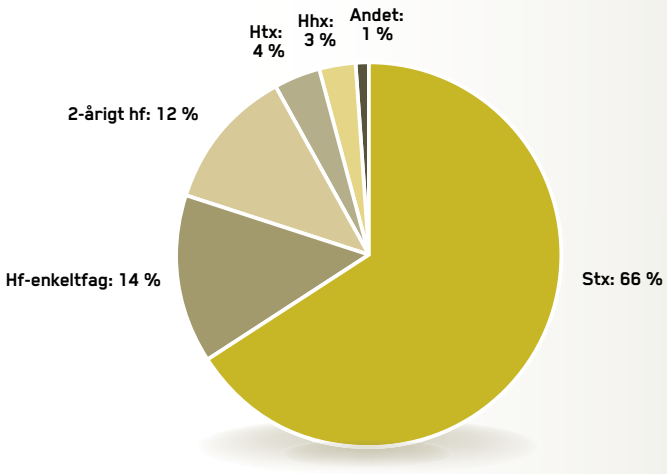

Kandidaternes fordeling på uddannelserne

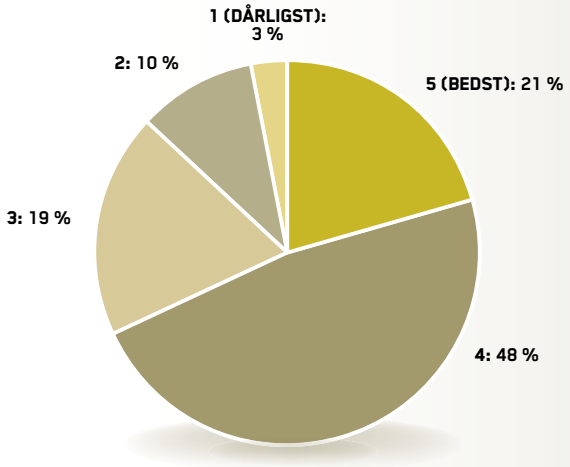

Har skolen generelt været god til at håndtere dit pædagogikum?

man har kurser, workshopper, egne og vejlederhold, ekstrakursus, opgaver, der skal rettes, undervisning, der skal planlægges, forsøg, der skal udføres, møder på skolen og et familieliv, der også gerne skulle kunne hænge sammen?" skriver en anonym pædagogikumkandidat som et af undersøgelsens fritekstsvar.

Kandidaterne peger i undersøgelsen også på, at det i forvejen kan være en udfordring at skulle planlægge sit arbejde og ramme de efter overenskomsten planlagte 42 ugentlige arbejdstimer. Undersøgelsen viser, at 55 procent af dem har en arbejdsuge på mere end 45 timer. 18 procent vurderer endda, at de arbejder over 50 timer ugentligt, og det er mere reglen end undtagelsen, at kandidaterne oplever pressede perioder i løbet af deres pædagogikum.

"Før i tiden kunne vi notere, at der var et utroligt misbrug af kandidaterne i forhold til overtidsarbejde. Når denne undersøgelse dokumenterer, at det stadig er et problem, kan det muligvis hænge sammen med, at skolernes planlægning ikke er i orden," siger Gorm Leschly.

Det er ikke kun den praktiske del af pædagogikum, der får kritik med på vejen af kandidaterne. Dele af det teoretiske pædagogikum får også negative vurderinger. Den teoretiske del består af seks workshopper samt kurser i almen pædagogik, kursus i fagenes samspil og fagdidaktiske kurser. De fagdidaktiske kurser vurderes som de bedste, både når det gælder kvalitet, relevans og udbytte. Almen pædagogik og workshopper får middel vurderinger, mens der rettes skarp kritik mod kurset i fagenes samspil. 41 procent giver undervisningens kvalitet dårligste eller næstdårligste vurdering, 48 procent giver relevansen af undervisningen en negativ vurdering, og 52 procent giver udbyttet af kurset dårligste eller næstdårligste vurdering.

21 % HAVDE IKKE EN UDDANNELSESPLAN FRA STARTEN
12 % FIK ALDRIG EN UDDANNELSESPLAN

Mere fokus på hf, tak

Et andet tema, der fylder i kandidaternes besvarelser, er en frustration over, at pædagogikumuddannelsen fra 2009 skærer alle fire gymnasieuddannelser over en kam og ikke tager hensyn til de enkelte skoleformers undervisning. Kritikken kommer især fra kandidater, der underviser på hf.

"Det bør være en selvfølge, at der tages mere udgangspunkt i hf og ikke udelukkende i stx. Det er under al kritik, at for eksempel fagdidaktisk kursus havde 'glemt' at inddrage opgaveretning og karaktergivning i forbindelse med den skriftlige eksamen på hf," lyder meldingen fra en anonym pædagogikumkandidat.

Gorm Leschly ser det som en positiv ændring fra 2002-ordningen, at pædagogikumuddannelsen nu omfatter alle de gymnasiale uddannelser og en fastansættelse. Men han påpeger, at hvis uddannelsen ikke rammer alle lige godt, må man prøve at få Syddansk Universitet til at arbejde med at optimere uddannelsenn.

Pædagogikum har været en øjenåbner for mig til ikke bare at tærske undervisningen igennem, som jeg selv lærte bedst på universitetet.

Niklas Holm-Rasmussen, lærer, Frederiksberg HF-Kursus

Skoler kan skabe kvalitet i pædagogikum

Der er nok at se til i pædagogikum. Men vejledere og kursusledere kan hjælpe pædagogikumkandidaterne meget med overblik. Og kvaliteten af det praktiske pædagogikum er i skolens hænder, mener tidligere pædagogikumkandidat.

Et hårdt presset år er netop afsluttet for Niklas Holm-Rasmussen. Han afleverede den afsluttende skriftlige opgave på pædagogikum i maj, og i august kunne han starte skoleåret som ganske almindelig lærer på Frederiksberg HF-Kursus.

”Pædagogikum har været utrolig lærerigt, men der har også været ups and downs,” siger Niklas Holm-Rasmussen.

Året før var han også ansat på skolen, men kun til at undervise i timerester på deltid. Set i bakspejlet føler han lidt, at han dengang reagerede mere per intuition i forhold til eleverne. Derfor er han glad for, at pædagogikum har givet ham nogle værktøjer blandt andet til at tolke eleverne og differentiere undervisningen.

”Pædagogikum har været en øjenåbner for mig til ikke bare at tærske undervisningen igennem, som jeg selv lærte bedst på universitetet,” siger Niklas Holm-Rasmussen.

Men han var meget taknemlig over at have undervisningserfaringer, inden han påbegyndte pædagogikum.

”Det var guld værd at have tyvstartet. Jeg havde lidt ondt af de kandidater, som kom direkte fra universitetet og både skulle forholde sig til en ny arbejdsplads, eleverne og pædagogikum,” fortæller han.

Svært at sige fra

Efter Niklas Holm-Rasmussens mening er pædagogikums kvalitet meget afhængig af vejledere, kursusleder og underviser til workshopperne.

Heldigvis havde han en kursusleder, som var meget opmærksom på ham og god til at støtte op, når det blev hårdt. Men han har også hørt om den diametrale modsætning fra andre pædagogikumkandidater.

”Mit privilegium har været, at kursuslederen fik mig til at føle, at hun var der for *min* skyld – ikke for skolen eller ministeriet,” fortæller Niklas Holm-Rasmussen.

Kursuslederen var for eksempel også meget opmærksom på, at han ikke blev for overbelastet af vikartimer eller andre ekstra opgaver. Hvis han blev sat til det, så drøftede de, om han havde tid og energi til det.

”Man hører om kandidater, der bliver udnyttet og arbejder for meget. Det kan jo være svært at sige fra, hvis man er ny. Hvis kursuslederen ikke bakker en op, hvem skal så?” spørger Niklas Holm-Rasmussen.

Overordnet set synes han, at han har lært mest af den praktiske del af pædagogikum.

”Det er mere hands-on. Vejlederne kan hjælpe mig i nuet med konstruktive og konkrete forslag, og så har de jo erfaring med at undervise den samme type elever,” siger han.

Savnede hf-hverdagen

Indimellem har han følt, at det teoretiske pædagogikum var baseret lidt for meget på gymnasieskolen, og som hf-lærer har han følt sig lidt overset. Især i kurset ”fagenes samspil”.

”Fagenes samspil” var en katastrofe. Vi brugte to en halv dag på at tale om AT og studieretningsprojekter, og så havde vi lige to timer til at drøfte de forskellige fagpakker og SSO på hf. Da følte jeg, at jeg havde spildt to en halv dag,” fortæller han.

Workshopperne har Niklas Holm-Rasmussen hørt en del kritik af, han har dog kun gode erfaringer med dem. Men igen, føler han, at workshopperne er afhængige af underviserne.

”Jeg havde heldigvis en underviser, der også selv underviser på hf. Hun delte os ind i grupper, der passede til vores opgavers problemstillinger. På den måde tog workshopperne udgangspunkt i vores egen hverdag, og vi fik vendt dilemmaerne med andre,” fortæller han.

Et stressende år er slut, og Niklas Holm-Rasmussen er glad for at få mere tid på skolen. Men han afslutter også pædagogikum med en god følelse:

”I starten kunne jeg måske ikke helt se sammenhængen mellem det teoretiske og det praktiske pædagogikum. Men frem mod den afsluttende skriftlige opgave begyndte det at give mening. Det er jo en form for progressionsproces,” siger Niklas Holm-Rasmussen.

Tekst: Malene Romme-Møller • Foto: Jacob Nielsen

Når langt de fleste kandidater afslutter pædagogikum med ret høje karakterer i opgaverne, så må man da sige, at uddannelsen er en succes.

Erik Damberg, uddannelseschef, Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier på Syddansk Universitet

Pædagogikum er en succes

Pædagogikum er endelig blevet et samspil mellem teori og praksis. Det kan måske være svært at overskue for nogle kandidater, men det lykkes til sidst, fortæller det teoretiske pædagogikums uddannelseschef.

Pædagogikum er bedre end det tidligere, som var bedre end det tidligere, som var bedre end det tidligere, som ... Kort sagt så er den nuværende pædagogikumordning historisk set den bedste nogensinde, mener Erik Damberg, uddannelseschef på Institut for Filosofi, Pædagogik og Religionsstudier på Syddansk Universitet og med ansvar for det teoretiske pædagogikum.

Han begrunder de positive ord med flere ændringer, men fremhæver især kursuslederfunktionen som en væsentlig styrkelse af pædagogikum.

"Kursuslederne tager hånd om kvaliteten af det praktiske pædagogikum. Og den form for styring har vi nok savnet tidligere," siger Erik Damberg.

Det er især en fordel, fordi kandidaterne i dag kommer med fagkombinationer, som man ikke så tidligere. Kursuslederen er også en styrkelse af uddannelsen, fordi den kan binde det teoretiske op på den enkelte skoles strategi, uddyber han.

"Men det praktiske pædagogikum er også afhængigt af, at kursuslederen tør tage lederrollen på sig og tage ansvar for pædagogikumkandidatens uddannelse," understreger han.

Derfor er det også noget værre rod, hvis der er nogle kursusledere, der ikke sørger for at udfylde uddannelsesplaner for pædagogikumkandidaterne. For er de ikke udfyldt, så kommer kandidaterne måske til at mangle det faste overblik, som var hensigten med planerne, fortæller Erik Damberg.

Det teoretiske pædagogikum har også ændret struktur, idet det nu består af de klassiske kurser, som man kender fra tidligere pædagogikumordninger. En nyskabelse i det teoretiske pædagogikum er workshopperne. Her behandles hver gang en pædagogisk problemstilling. Inden hver workshop afleverer kandidaterne en mindre opgave, hvor de forholder sig til temaet. Til workshopperne tager kandidaternes drøftelser udgangspunkt i opgaverne.

"Workshopperne er derved meget deltagerstyrede. De bliver en mulighed for at binde kandidaternes erfaringer og problemstillinger fra skolerne sammen med teorien," fortæller Erik Damberg.

Plads til alle skoleformer

Erik Damberg har haft lejlighed til at læse GL's undersøgelse af pædagogikum, og selvom der er nogle interessante pointer, så er der ifølge ham også grund til at spise brød til. For undersøgelsen rummer en række metodiske svagheder blandt andet på grund af de få deltagere i undersøgelsen.

"Fagenes samspil" i det teoretiske pædagogikum får den dårligste vurdering af kandidaterne i undersøgelsen. Erik Damberg er lidt i tvivl om, hvad der kan være årsagen til det, men gætter på, at det måske kan skyldes, at nogle kandidater fra andre skoleformer end stx har følt, at stx har fyldt for meget i faget. Det er i hvert fald en kritik, som han har hørt før. Derfor har de på det teoretiske pædagogikum besluttet, at de vil planlægge særskilte forløb af "fagenes samspil" til henholdsvis hhx, hf, htx og stx. Erik Damberg har tidligere også hørt fra nogle kandidater, at de har svært ved at forholde sig til "fagenes samspil", fordi de ikke har nået at beskæftige sig med det på skolen endnu.

"De er ikke rigtig blevet indrulleret i samspillet mellem fagene på skolen. Derfor har de ikke fået det ind under huden endnu, og så kan noget af indholdet måske opleves som normativt og teoretisk," siger Erik Damberg.

Han oplever ofte, at der er kandidater, der skal hjem på skolen og bede om at blive en del af det tværfaglige.

Pædagogikum er en succes

Der har også været kritik af, at der ikke

Tekst: Malene Rømme-Møldy

er god nok sammenhæng imellem det teoretiske og det praktiske pædagogikum. Nogle har kritiseret pædagogikum for at være for tungt teoretisk.

”Men bekendtgørelsen siger jo, at kandidaterne skal reflektere over praksis. Og som det teoretiske pædagogikum er det vores ansvar at give dem noget at reflektere ud fra. Så refleksionen ikke bare sker ud fra en mavefornemmelse,” forklarer Erik Damberg.

I pædagogikums bekendtgørelse placeres ansvaret for forbindelsen mellem det teoretiske og det praktiske også hos skolerne, fortæller han.

Erik Damberg kan godt forstå, at nogle pædagogikumkandidater kan miste overblikket indimellem, fordi uddannelsen er utrolig presset.

”Når langt de fleste kandidater afslutter pædagogikum med ret høje karakterer i opgaverne, så må man da sige, at uddannelsen er en succes,” påpeger Erik Damberg.

”De høje karakterer er tegn på, at selvom det måske har været svært at se sammenhængen undervejs i den hektiske hverdag, så lykkes det alligevel rigtig godt til sidst for de fleste at finde koblingen imellem det teoretiske og praktiske, så det smelter sammen,” siger Erik Damberg.

At finde den bedste udgave af sig selv

Der er ikke en enkelt opskrift på at være en god lærer. Derfor skal pædagogikumkandidaterne møde en mangfoldighed af lærerpersonligheder. Og det gode pædagogikum starter hos kursuslederen og vejlederne.

Fra mester-lære til professionalisering af lærerrollen – sådan beskriver Barbara Kjær-Hansen forskellen imellem det pædagogikum, som hun selv gennemgik for ti år siden, og det nuværende pædagogikum. Hun underviser på Handelsgymnasiet Århus Købmandsskole, hvor hun også er vejleder for pædagogikumkandidater.

”Tidligere efterlignede pædagogikumkandidaten nok mere vejlederen. Men nu lægges der op til, at kandidaten skal finde den bedste udgave af sig selv som underviser,” siger Barbara Kjær-Hansen.

Det er også styrken ved den nuværende pædagogikumordning, mener formanden for Gymnasieskolernes Pædagogikumforening, der består af kursusledere og tilsynsførende ved pædagogikumuddannelsen.

”Kandidaten bliver mødt af en mangfoldighed af lærerpersonligheder via vejledere, observation hos andre lærere og tilsynsførende og får et kæmpe repertoire af muligheder af indhold og form i undervisningen,” siger Hanne Sparholt Jørgensen.

Kandidater må ikke brænde ud

Hanne Sparholt Jørgensen synes, at pædagogikumordningen især kræver et tæt forhold imellem kandidaten og vejlederen, men også imellem kandidaten og kursuslederen og kandidaten og den tilsynsførende. Det kan nemlig godt være en udfordring at få det teoretiske pædagogikum til at danne symbiose med det praktiske pædagogikum.

”Kandidaten har ofte mange bolde i luften, derfor skal vejledere og kursuslederen hjælpe kandidaten med at få overblik,” siger Hanne Sparholt Jørgensen.

Kursuslederen skal selvfølgelig udfylde kandidatens uddannelsesplan. Men derudover foreslår Hanne Sparholt Jørgensen, at kursuslederen samler skolens pædagogikumkandidater jævnligt til møder med forskellige temaer, der tager udgangspunkt i kandidaternes behov. Det er hendes erfaring, at det også er en stor hjælp for pædagogikumkandidaterne, hvis vejlederne holder øje med næste workshops emne. Derved kan vejlederen sørge for, at pædagogikumkandidaten får stiftet bekendtskab med emnerne i praksis, så de kan anvende deres teoretiske viden. Barbara Kjær-Hansen er enig i, at man som vejleder kan hjælpe kandidaterne godt på vej ved at sætte sig ind i forløbet. Derfor har hun været glad for at komme på kursus med andre vejledere.

”Her hører man mere detaljeret om, hvad det teoretiske pædagogikum består af. Og møder andre vejledere, som man kan drøfte dilemmaer med og høre, hvordan de griber det hele an. Det gjorde, at jeg følte mig bedre klædt på til vejlederrollen,” fortæller Barbara Kjær-Hansen.

Hanne Sparholt Jørgensen oplever, at der er en del pædagogikumkandidater, der får overtid.

”Det skal skolerne passe på med, for pædagogikum er i forvejen en kompleks vekseluddannelse, der presser kandidaterne,” siger hun.

Hun understreger, at det derfor er utrolig vigtigt at få udfyldt uddannelsesplanen så minutiøst som muligt, så der ikke pludselig kommer for mange ekstra opgaver.

Barbara Kjær-Hansen er enig i, at skolerne bør sørge for at være realistiske ved planlægningen:

”Jeg opfatter kandidaterne som meget ambitiøse og pligtopfyldende. Derfor er det skolens opgave at sørge for, at de ikke brænder ud,” siger hun.

Tekst: Malene Romme-Mølby

Velkommen til den nye undervisningsminister

Tillykke med valget. Jeg glæder mig til samarbejdet med dig. Det kan gøres meget bedre på en lang række områder. Generelt er det mit håb, at du vil dagsordensætte en uddannelsespolitik med mindre kontrol og mere tillid og respekt for, at det er lærerne, som i det daglige leder arbejdet i klasserummet, og lederne, som leder skolen.

Jeg ser frem til at drøfte med dig, hvordan faglighed, studieforberedelse og almendannelse kan styrkes yderligere i de gymnasiale uddannelser. GL har foreslået et skoleforankret udviklingsprogram. Der er behov for at udvikle fagene og det faglige samspil mellem fagene yderligere. Debatten om almen studieforberedelse (AT) har for eksempel taget alt for meget energi og skygget for studieretningsgymnasiets oprindelige ide. Den tidligere minister tog godt imod forslaget. Jeg håber, du vil være med, så skolerne hurtigst muligt kan komme i gang med at afprøve deres spændende ideer til udvikling af studieretningsgymnasiet.

> **De nuværende kæmpeklasser giver social slagside og et faldende læringsudbytte. Et loft over klasse/hold-størrelser vil være et godt signal til skolerne om en ny tid og en ny stil.**

I de seneste 10 år er markedsstyringen af uddannelserne blevet stadig stærkere, og en politisk styring er gradvis lagt på hylden. Det er forhåbentlig slut nu. Jeg vil opfordre dig til hurtigt at gennemføre jeres forslag om et loft over klasse-/holdstørrelsen i de gymnasiale uddannelser. De nuværende kæmpeklasser giver social slagside og et faldende læringsudbytte. Et loft over klasse-/holdstørrelser vil være et godt signal til skolerne om en ny tid og en ny stil.

Og brugerbetalingen er indført på tværs af danske uddannelsestraditioner. Den skævvrider adgangen til det danske uddannelsessystem. Det skal vel ikke være pengepungens størrelse, som afgør, om man får adgang til uddannelse eller ej. Vi skal have gjort op med den gamle regerings tro på, at øget brugerbetaling vil få folk til at vælge den rette uddannelse i første hug og få dem hurtigere igennem uddannelserne. Derfor må brugerbetalingen på VUC rulles tilbage.

Jeg ved, du er enig i, at det nuværende taxametersystem ikke er godt nok. Det må reformeres, så urimeligheder afskaffes. GL foreslår blandt andet, at færdiggørelsestaxametret lægges over i undervisningstaxametret, og at der indføres et læse-/skrivetaxameter, som kan tilgodese de skoler, der har en høj andel af elever med en såkaldt gymnasiefremmed baggrund.

Hvis vi skal nå målet om, at 95 procent skal tage en ungdomsuddannelse, skal vi blandt andet sikre et gymnasialt tilbud i det geografiske nærområde. Derfor er det nødvendigt med en vis politisk styring af elevfordelingen og kapacitetsudvidelserne i et regionalt fordelingsudvalg. Den nuværende rene markedsstyring og uregulerede konkurrence mellem de selvejende gymnasier vil på sigt begrænse den geografiske spredning af uddannelserne.

Fagligheden skal styrkes. Vi skal væk fra en forsimplet bundlinjestyring og i stedet have fokus på kvalitet, elevinddragelse og økonomi – også i Ministeriet. Skiftende undervisningsministre har nærmest frasagt sig deres rolle som kvalitetens vogter for i stedet at blive vogter af bundlinjen. Jeg vil opfordre dig til at styrke fagkonsulentkredsen og "indholdsfolket" i Undervisningsministeriet. Fagkonsulenten har traditionelt stået og bør altid stå som fagets ypperste repræsentant. Det er svært – ja nærmest umuligt – at få faglig respekt, hvis man ikke har det fag, man skal repræsentere."

Gorm Leschly,
GL's formand

Repræsentantskabsmøde

Repræsentantskabets medlemmer indkaldes hermed i henhold til GL's love § 11 til ordinært repræsentantskabsmøde

MANDAG DEN 28. OG TIRSDAG DEN 29. NOVEMBER 2011

på Radisson BLU Falconer Hotel & Conference Centre, Falkoner Alle 9, 2000 Frederiksberg

For mødet er fastlagt følgende *foreløbige* dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Valg af stemmetællere
3. Godkendelse af dagsorden
4. Hovedbestyrelsens årsberetning
5. Forelæggelse af det reviderede regnskab til godkendelse
6. Valg af 2 revisorer og 2 revisorsuppleanter
7. Valg af 2 valgledere og 2 valgledersuppleanter
8. Stillingtagen til det samlede frikøb for det følgende skoleår
9. Stillingtagen til revideret budget for indeværende budgetår samt rammebudget for det efterfølgende budgetår
10. Eventuelle fremsatte forslag
11. Eventuelle fremsatte lovforslag

Den foreløbige dagsorden indeholder de punkter, der efter GL's love § 11, stk. 5 og forretningsordenens § 12 skal optages på dagsordenen. Hovedbestyrelsen har besluttet, at i hvert fald følgende emner også skal behandles på mødet:

- OK 13
- Lærernes efteruddannelse
- Attraktive Arbejdspladser
- Årsvikar-/beskæftigelsesundersøgelse 2011
- Kommende opgaver

Hovedbestyrelsen fremsætter ændringsforslag til GL's love.

Dagsordenspunkter, der ønskes optaget på dagsordenen, skal være sekretariatet i hænde senest 25 hverdage før mødet, altså *senest mandag den 24. oktober 2011 kl. 16.*

Forslag til lovændringer skal også, hvad enten de kommer fra hovedbestyrelsen eller medlemmerne jf. § 34, stk. 2, være sekretariatet i hænde mindst 25 hverdage før repræsentantskabsmødet, altså også *senest mandag den 24. oktober 2011 kl. 16.*

Dagsordenspunkter, der vedrører fastlæggelse af retningslinjer for foreningens politik, skal indeholde et motiveret beslutningsforslag og en begrundelse for, at der er tale om retningslinjer for foreningens politik. Herudover kan der, jf. § 15, stk. 6, optages punkter på dagsordenen, som afkræver hovedbestyrelsen en redegørelse for spørgsmål om foreningens virksomhed. En sådan redegørelse kan danne baggrund for en drøftelse, der kan resultere i en opfordring til hovedbestyrelsen.

Vær opmærksom på, at *øvrige beslutningsforslag* skal være sekretariatet i hænde senest 15 hverdage før mødet, dvs. *senest mandag den 7. november 2011 kl. 16.* Disse udsendes således, at de er repræsentantskabet i hænde senest 10 hverdage før repræsentantskabsmødet, dvs. *senest mandag den 14. november 2011*. Ovennævnte frister er fastlagt ud fra GL's love

5 skarpe

LARS OLSEN

Lars Olsen er forfatter, foredragsholder og debattør og har blandt andet beskæftiget sig meget med ulighed i Danmark. Han har arbejdet næsten 30 år som journalist, blandt andet på Politiken og Ugebrevet A4. Hans seneste bog hedder "Uddannelse for de mange". Han har tidligere udgivet "Eliternes triumf", "Den sociale smeltedigel", "Den nye ulighed" og "Det delte Danmark".

Gymnasiet er for akademisk

Det almene gymnasium er blevet ramt af uddannelsessnobberi, hvor der bliver sat lighedstegn mellem svære videnskabsteorier og et højt fagligt niveau, mener Lars Olsen, der i sin nye bog "Uddannelse for de mange" skriver, at der er en social skævhed i uddannelsessystemet.

TEKST: JOHAN RASMUSSEN

Du skriver, at gymnasiet er blevet for akademiseret, hvad mener du med det?
Der er en gradvis udvikling af akademisering eller pseudoakademisering flere steder i uddannelsessystemet, det gælder især i det almene gymnasium. De unge skal lære videnskabsteorier og begreber, som de ikke får mulighed for at sætte ind i en praktisk sammenhæng. Jeg har i bogens reportager gode eksempler fra htx, hvor man tager udgangspunkt i et konkret problem – for eksempel støj. De unge skal så undersøge støj, lave beregninger og ender med at lave en fleksibel lydisolerende skillevæg.

Hvad er der galt med, at eleverne skal lære videnskabsteori og svære begreber?
Det skaber en social forskel, hvor de elever, som kender det akademiske univers hjemmefra, har nemmere ved at afkode sproget end de andre elever. Over to tredjedele af de unge har forældre uden en lang eller mellemlang uddannelse, og det er også det almene gymnasiums opgave, at rengøringsassistentens og maskinarbejderens søn kan tage en studentereksamen og blive lærer eller advokat. Det handler om, at flere skal nå længere, og at vi øger den sociale mobilitet i uddannelsessystemet.

Du får det til at lyde, som om det er et problem, at nogle elever får hjælp af deres veluddannede forældre – skal forældrene stoppe med at hjælpe deres børn i lighedens tegn?
Nej, men undervisningsformerne skal tilrettelægges anderledes, så forældrenes hjælp bliver mindre relevant. Ifølge eleverne er der meget stor forskel på den støtte og vejledning, de kan få på gymnasiet.

> "Jeg mener ikke, det er at sænke niveauet at veksle mere mellem praksis og teori, det er jo netop det, en dygtig akademiker gør.

Skal niveauet sænkes i gymnasiet, så alle kan være med?
Nej, tværtimod mener jeg, at der nok er for mange, der vælger de gymnasiale uddannelser. Der er cirka 60 procent fra en ungdomsårgang, og det tal skal måske nærmere være godt 50 procent. Jeg mener ikke, det er at sænke niveauet at veksle mere mellem praksis og teori, det er jo netop det, en dygtig akademiker gør. Jeg vil også understrege, at der er flere gode eksempler på det i det almene gymnasium – for eksempel har jeg i bogen en reportage om et gymnasium i Sønderborg, hvor eleverne i biologi dyrker måtter af planter på skolens tag, og et gymnasium på Nørrebro, hvor eleverne lærer at lave spørgeskemaer og prøver dem af i praksis.

Gymnasiet har aldrig været praksisorienteret – hvorfor skal det så være det nu?
Den store fokus på abstrakte teorier og metodeovervejelser er kunstig i forhold til det, eleverne skal kunne i voksenlivet, hvor der er en større vekselvirkning mellem teori og praksis. Jeg mener, det er uddannelsessnobberi, når der bliver sat lighedstegn mellem store teorier og svære begreber og et højt fagligt niveau. Det er en naiv forestilling at tro, at videnssamfundet alene handler om at kravle op ad vidensstigen – tværtimod taler erhvervsledere nu om, at det er nødvendigt med et videns- og produktionssamfund.

Hygge ved morgenbordet

KONGELIG HOFLEVERANDØR
HOLME GAARD
1825

Futuresæt
Karaffel og 2 glas
[199,75]*
LIC pris 169,-

Cocoon vase Banana
20,5 cm
[349,-]*
LIC pris 295,-

Se det seneste katalog på www.lic.dk

GRAND CRU

Softsæt
Karaffel og 2 glas
[199,75]*
LIC pris 169,-

iittala

Kivi Mega stage
Klar, grå, sand eller vandgrøn - 8 cm
[149,-]*

Frit valg 79,-

GRAND CRU

Longdrinkglas
30 cl
Før 4 stk 145,-

4 stk. 99,-
Spar 46,-

VAREHUSE
Herlev • Turbinevej 9 • herlev@lic.dk
Aalborg SV • Løven 19 • aalborg@lic.dk
Aarhus, Skejby • Jens Olsens Vej 9 • aarhus@lic.dk
www.lic.dk • Tlf. 4485 4600

LIC NETSHOP
www.lic-netshop.dk
email: netshop@lic.dk

LIC

* I parentes er anført den pris leverandøren anbefaler. Priserne i annoncen gælder frem til 12. okt. 2011 (Gymnasieskolen 39/2011)

OM

VINCENT F. HENDRICKS

- Vincent F. Hendricks er 41 år og dr.phil., ph.d. og professor i formel filosofi ved Københavns Universitet og gæsteprofessor på Columbia University i New York.
- Redaktør af og forfatter til bøger om erkendelse, logik og metodologi og chefredaktør på det internationale filosofitidsskrift Synthese: An International Journal for Epistemology, Logic and Methodology.
- Klummeskribent og tilrettelægger af tv-programmerne Tankens magt, Vincent vender virkeligheden og Eliteforskerne på dk4 og Gal eller genial, Kontrovers og Vincent – kort og kompakt på DR2.
- Bøger på dansk tæller blandt andre den seneste "Oplysningens blinde vinkler" – En åndselitær kritik af informationssamfundet (medforfatter Pelle G. Hansen). Samt Fortsat – Flere klummer og kladder, Vincent vender virkeligheden – 30,1 klummer med filosofi på tværs. Og Tal en tanke – Om klarhed og nonsens i tænkning og kommunikation (medforfatter Frederik Stjernfelt) og Moderne elementær logik (medforfatter Stig Andur Pedersen).
- Vincent Hendricks modtog i 2008 Videnskabsministeriets EliteForsk-pris og Roskilde Festivals Eliteforskerpris.

GRØNSPÆTTEFIF
TIL EN INFORMATIONS-RUNDTOSSET NATION

At bade sig i kaskader af information er ikke det samme som at indsamle viden. Og slet ikke noget, man nødvendigvis bliver klogere af. Det mener Vincent F. Hendricks, der i sin seneste bog "Oplysningens blinde vinkler" deler mentale cirkelspark ud til informationssamfundets lykkeligt uvidende Wikipediafræsere.

Vincent Hendricks kan godt lide at sige det med et rim.

Som klummeskribent slutter han ofte sin spalte af med et kort rimet fyndord. Og sådan går det også under interviewet, hvor professoren i formel filosofi får formet sætningerne: Sandheden har altid været populær – selv om den også kan være til besvær.

Det er, indrømmet, et af de mere gumpetunge rim i repertoiret, men meningen er god nok; mennesker er, mener Vincent Hendricks, i bund og grund sandhedssøgende væsner, der higer efter viden. Det menneskelige intellekt har det ikke godt med selvmodsigelser. Og gennemsyret relativisme gør folk intet mindre end snotforvirrede.

"Sandhedssøgen er et orienteringsværktøj i verden, men at have adgang til masser af informationer, som vi har i dagens informationssamfund, er ikke det samme som at have viden. Hvis informationer er noget, du bruger til at træffe beslutninger ud fra, er det vigtigt, at dine informationer ikke er fejlbehæftede eller manipulerede. Eller at du i hvert fald er i stand til at analysere dig frem til, at det er de. Det er ikke ret robust for en samfundsorden som et demokrati, hvis man går og hylder ideen om, at informationer alene er det, man kan bygge vækst og innovation på," siger Vincent Hendricks, der er professor i formel filosofi på Københavns Universitet, tilrettelægger og studievært på DR2, forfatter, klummeskribent og gæsteprofessor på Columbia University i New York.

I sin seneste bog "Oplysningens blinde vinkler" har han sat sig for at gøre de informationsrundtossede klogere. Eller i hvert fald gøre dem opmærksom på, at der er forskel på informationer og viden. Og at mavefornemmelser nok kan knurre endog meget højt i en debat – men er uendeligt ligegyldige som rationelle argumenter.

"Ingen af os har superioritet på at have en bedre mavefornemmelse end andre, og du kan ikke bygge viden på mavefornem-

»

Tekst: Kirsten Weiss • Foto: Jacob Nielsen

melser. Så stopper al rationel samtale. Viden bygger på indsamling af sande informationer, analyse og proces. Og at man ved, hvad et logisk gyldigt argument er," siger Vincent Hendricks.

Totalt knald i potten

Der lurer, mener han, en fare for, at demokratiet undermineres, når dets borgere gladeligt åbner for informationssamfundets brandhane og forveksler de strømme af informationer, der vælter ud af den, med viden. Det er let at blive snydt af uorganiseret, uforarbejdet og uformateret information, og det bolværk mod den rene idioti, mod ignorance og intellektuel ugidelighed, som viden bør være, er ikke nødvendigvis givet i et samfund, hvor det kan forekomme den enkelte fuldkommen uoverskueligt at granske alle informationer kritisk.

"Jeg skal ikke gøre mig klog på, om beslutninger i "gamle dage" var funderet på mere viden, men jeg ved, at informationerne aldrig har løbet så hastigt hen over nettet, som de gør i dag, og at vi har svært ved at nå at processere informationerne. De afgørende beslutninger er ikke nødvendigvis lettere at træffe, selv om vi aldrig har haft så let adgang til informationer som nu. Vores omgang med informationer er blevet mere lemfældig," siger Vincent Hendricks og peger på netleksikonet Wikipedia som et glimrende eksempel på, at informationer ikke nødvendigvis implicerer viden. Selv om det modsatte gør sig gældende.

I Wikipedia var udgangspunktet ellers engang, at jo flere der bidrager i oplysningens tjeneste, jo sandere informationer kan vi levere.

"I dag har Wikipedia et redaktionspanel, der i erkendelse af, at hvis det her ikke skal ende i den rene vandalisme eller totalt knald i potten, er vi nødt til at holde øje med, hvad folk skriver. Man bliver ikke nødvendigvis klogere af at hente informationer fra et fælles arkiv af mere eller mindre etablerede overbevisninger. Viden er ikke et demokratisk anliggende, men et regimente. Viden er ikke noget, man indsamler, men noget, man opnår," siger Vincent Hendricks.

Arrogance og informationskaskader

I "Oplysningens blinde vinkler" kaster han og medforfatter Pelle G. Hansen sig ud i kampen for en klogere nation ved at tilbyde en række grønspættefif til de sandhedssøgende – i form af fire informationsfænomener, det er værd at holde et vågent øje på. Nemlig: pluralistisk arrogance, informationskaska-

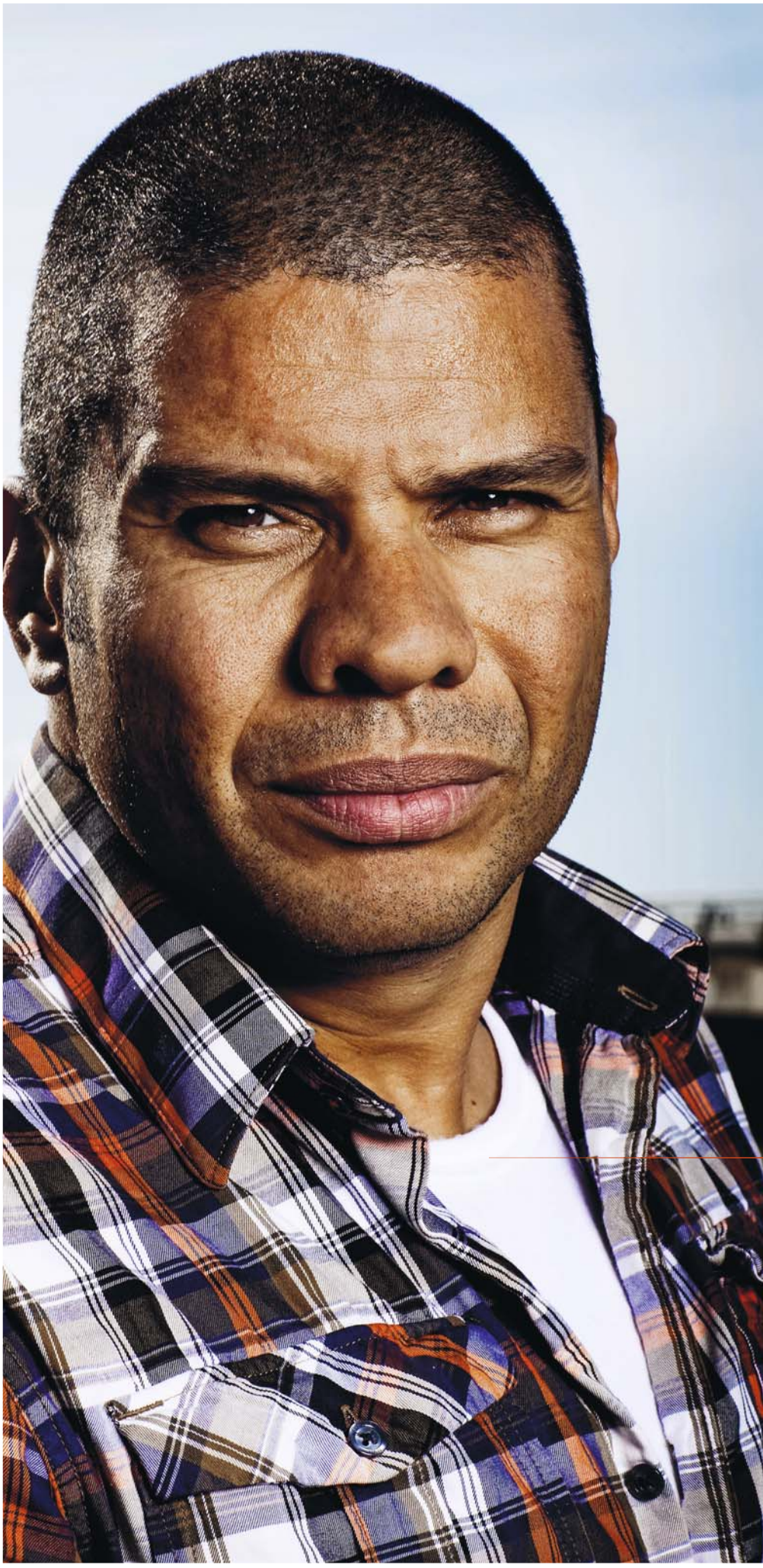

der, rammeeffekter og gruppepolarisering.

De to første, pluralistisk arrogance og informationskaskader opstår, når mennesker observerer andre menneskers handlinger eller meninger – for at finde ud af, hvad de selv skal gøre eller mene.

Et eksempel på pluralistisk arrogance, oven i købet fisket direkte ud af demokratiets danske højborg, er forhenværende leder af Det Konservative Folkeparti Lene Espersens såkaldte mailgatesag, hvor hun i en sag om overbetaling af privathospitaler talte udenom i en sådan grad, at hun senere offentligt forsvarede sin omgåelse af sandheden med, at hun bare havde gjort som alle andre på Christiansborg. Hvor man med Lene Espersens egne ord ofte i folketingssalen vil høre, at "politikerne i forbavsende høj grad ikke svarer på det, de bliver spurgt om."

Det er, mener Vincent Hendricks, et ret bekymrende ræsonnement fra magtens tinde. Der kun kostede en næse. Ligesom det også er en nærmest gratis omgang at lade sig rive med i en informationskaskade, hvor man i mangel på den viden, der skal til for at løse et problem, nøjes med at imitere andre og deres løsning på det. Uden at fundere sin beslutning i en grundigere analyse af de informationer, der er til rådighed.

Et eksempel herpå, der sikkert vil være genkendeligt for en række, primært kvindelige, gymnasieelever, er hentet fra Sex and the City: The Movie fra 2007. I den læser Carrie bogen Love Letters of Great Men. Bogen eksisterer ikke. Det gør derimod en gammel sag af en afhandling fra 1924 med titlen Love Letters of Great Men and Women. Den udkom nu, fordi der var bud efter den, hastigt i tre nye bestsellerversioner. Netboghandlen Amazon gjorde intet for at korrigere købelystne Sex and the Cityfans i misforståelsen. Og koblede oven i købet søgning på bogen sammen med slagtilbud på filmens soundtrack.

> **Som lærere får vi ofte smidt i hovedet, at 'det er svært at læse det her'. Mit svar er 'ja, tough! Men jeg giver dig redskaberne, så sæt dig ned, og find ud af, hvad det handler om'.**

Dr.phil., ph.d. og professor i formel filosofi ved Københavns Universitet og gæsteprofessor på Columbia University i New York

Rammer og gruppepolarisering

Forsøg på at manipulere ved at stille rammer op om de informationer, man leverer videre, er også et kendt kneb. Og rammesætning var der masser af i den nys overståede valgkamp, mener Vincent Hendricks.

Den stod som bekendt mellem Gucci-Helle og Lille-Lars. Og her kunne man – hvis man er i rammesætningshjørnet – vælge mellem "en ræverød regering med Gucci-Helle og Socialdemokraterne, Pop-Villy og med Svingdørs-R som bagstopper, eller en VK-regering med DF som parlamentarisk grundlag".

Eller hvis man sætter rammen anderledes; vælge mellem "en regering bestående af S, SF og med de Radikale som støtteparti, eller en kulsort regering med Lille-Lars fra Græsted, Ferie-Lene samt regimente villahave inklusive Kjærsgaard i spidsen".

Rammer påvirker menneskers beslutninger. Det er påvist i adskillige forsøg med at lade folk foretage valg, påpeger Vincent Hendricks.

"Men rammesætningen kan gennemskues, hvis du har sande informationer til rådighed og kan processe dem til viden. Der er intet nyt i de her fænomener, men informationskanalerne står i dag blafrende åbne, og derfor skal vi tage os i agt for at blive manipuleret," siger Vincent Hendricks, der også peger på fænomenet gruppepolarisering som et af dem, hvor det er værd at være vaks ved den kritiske havelåge.

Gruppepolarisering er betegnelsen for et, for de fleste ret ubevidst, men ikke desto mindre ret genkendeligt fænomen, hvor vi søger sammen med dem, der mener stort set det samme som os. Og oven i købet i debatten med dem har tendens til at bevæge os mod et mere ekstremt synspunkt.

Fænomenet kan iagttages blandt såvel de intellektuelt godt kørende som hos rockerbander eller senest gestaltgjort i den norske nationalist og massemorder Anders Breivik, der ventilerede sine rabiate synspunkter på andre mennesker og den norske nations tilstand uimodsagt. På nettet og i det ekkokammer, hvor man igen og igen hører gengivelser af sit eget synspunkt fra andre meningsfæller.

Den slags ekkokamre florerer overalt i et informationssamfund, hvor mennesker i et fortvivlet forsøg på at sortere og strukturere alle de informationer, de bombarderes med, trækker sig tilbage i et trygt rum af ligesindede. Hvor der måske stadig debatteres, men ikke – og her kommer den nedslående information fra filosoffen til alle, der mener, at debat er lig med demokrati – nødvendigvis opnås større pluralisme eller beslutninger baseret på sand viden.

Sæt dig ned, og find ud af det

"Man kan forstå demokratiet som en art informationsstruktur. Og som det, der adskiller mennesker fra dyrene. Vi adskiller os fra dyrene, fordi vi som den eneste art på kloden har valgt at konfigurere et demokrati og leve i det. Demokratiet er kronvidnet på menneskets rationalitet. Og et levende bevis på den. Men det er ikke et demokratisk anliggende at formidle viden. Viden er et regimente. Og det, vi som lærere bør lære vores elever, er ikke at producere en mening, men at give sande informationer, metoder og redskaber, så folk kan lære at analysere og argumentere for det standpunkt, de indtager. Derfor er det godt med grønspætteforeskrifter, der definerer, hvad viden er, og hvilke metoder vi har til indsamling og *processering*," siger Vincent Hendricks, der i en årrække, før han blev professor på universitetet, underviste i gymnasiet.

"Som lærere får vi ofte smidt i hovedet, at 'det er svært at læse det her'. Mit svar er 'ja, *tough*! Men jeg giver dig redskaberne, så sæt dig ned, og find ud af, hvad det handler om'. Grønspættemetoden handler dybest set bare om at give metodologiske retningslinjer for at kunne analysere og navigere i et samfund – eller i gymnasiet at give metoder til analyse og dataindsamling. Det er godt at kende sine ismer her og at lære sine elever, at 'dine fordomme ikke nødvendigvis bliver mere sandfærdige af, at du har dem, og at andre også deler dem'. Det er ikke interessant, at du køber økologisk mælk, men rammen for din beslutning og den viden, du baserer dit valg på, er det," siger Vincent Hendricks.

Hans egen mavefornemmelse efter mange års undervisning siger ham, at studerende i dag ikke er mindre videbegærlige end tidligere, men at der er forskel på de medier, der bliver brugt til at hente informationer fra:

"Muligheden for at blive forvirret er blevet meget større. Men det, at folk ikke ved noget om en ting, implicerer ikke, at det så ikke er vigtigt. Vi skal undgå at legitimere, at det er o.k. at være uvidende. Det er ikke en dyd at være enig med andre i et demokrati, men vores uenigheder skal funderes på sand viden og kendsgerninger."

i love
this game!

Tekst: Morten Jest • Foto: Jacob Nielsen

EN HELT ALMINDELIG SEPTEMBEREFTERMIDDAG PÅ FREDERIKSBERG GYMNASIUM.

En flok 2. g'ere benytter en ledig stund til at bruge kroppen og spille basketball på en af skolens terasser.

JEG ER EN TOP-PROFESSIONEL VIDENSARBEJDER
AND I'M PROUD...
JEG ER EN TOP-PROFESSIONEL VIDENSARBEJDER
AND I'M PROUD!
MENINGS-FULDT
UNIK!
AFFAR ATTRAKTIV!
YES!
SÆR-STATUS

SKRU OP for professions-knappen

Sådan lyder rådet fra cand.merc. og ph.d. Helle Hein fra Copenhagen Business School. Hun har samlet erfaringerne fra 13 gymnasier, der har været med i projekt "Attraktive arbejdspladser". »

Landets gymnasielærere skal blive meget bedre til at definere, hvad det særlige ved deres job er, og hvordan de bidrager til samfundet. Først når lærerne har en stærk professionsidentitet indadtil, kan de også få det udadtil. Og det er nødvendigt, hvis samfundet i højere grad skal anerkende arbejdet som gymnasielærer.

Budskabet kommer fra Helle Hein, cand. merc. og ph.d. fra Copenhagen Business School. Hun har netop færdiggjort rapporten "10 bud på fremtidens attraktive gymnasiale arbejdsplads". Den bygger på interview med lærere og ledelse på 13 gymnasier, der har deltaget i projekt "Attraktive arbejdspladser", og er et forsøg på at samle essensen af de erfaringer, man har gjort sig ude på skolerne.

Behovet for en stærkere professionsidentitet bunder i, at mange ting har ændret sig for gymnasielærerne i de seneste år, fastslår Helle Hein. Gymnasiereformen, vejledningsreformen, den nye karakterskala og overgangen til selveje har skabt massive forandringer og frustrationer. Dertil kommer en bredere elevskare end tidligere, fordi en større del af en ungdomsårgang (63 procent) vælger gymnasiet. Samtidig oplever mange gymnasielærere, at respekten for lærergerningen er dalet. Både fra politisk hold, blandt andet i form af reformer, øget kontrol og centrale evalueringer, og fra befolkningen generelt. Det har alt sammen konsekvenser for, hvordan lærerne oplever deres arbejde.

Ifølge Helle Hein er der allerførst brug for, at gymnasielærerne styrker deres professionsidentitet indadtil. Det vil skabe stolthed og motivation.

"Det kræver, at man minder hinanden om, at man som gymnasielærer er privilegeret, fordi man har et meningsfuldt arbejde, der giver mulighed for faglig fordybelse og udvikling. Desuden skal man definere, hvad det er, der er unikt ved at være gymnasielærer, og hvad ens bidrag til samfundet er," siger Helle Hein.

Først derefter kan man tage fat på at styrke professionsidentiteten udadtil.

"Det er professionsidentiteten, man så at sige har at handle med. Det er med udgangspunkt i den, at man kan ændre samfundets syn på professionen," siger hun.

Særstatus og pligtetik

Grundtanken i professionsbegrebet er, at man som medlem af en profession på baggrund af sin uddannelse er bedre i stand til at løse visse arbejdsopgaver end folk, der ikke er medlemmer af en profession. Det høje vidensniveau gør, at man får en særstatus i samfundet – og traditionelt også en respekt og anerkendelse fra samfundets side. Man får frihed til selv at tilrettelægge sit arbejde og fastsætte niveauet. Til gengæld laver den fagprofessionelle en "handel" med samfundet om, at man i arbejdet vil opføre sig i overensstemmelse med et særligt værdisæt – den såkaldte pligtetik – hvor man forpligter sig til en høj arbejdsmoral og til at vedligeholde det høje vidensniveau.

Men gymnasielærerne kan i lighed med andre professioner ikke for altid tage deres position for givet. Og det er den virkelighed,

Tekst: Tina Rasmussen • Illustration: Runa Steppinge

der har ramt lærerne, påpeger Helle Hein.

En undersøgelse foretaget af Ugebrevet A4 i 2006 viste, at lærerfaget ikke har den store status i det danske samfund, og i den undersøgelse, COWI foretog i 2009 som startskud til projekt "Attraktive arbejdspladser", mente hele 69 procent af lærerne, at de kun får en ringe grad af anerkendelse fra politisk side. Ifølge Helle Hein siger mange af de lærere, hun har interviewet, at de lukker af for den kritik, der er af gymnasielærere og deres arbejdsindsats. Men samtidig taler de meget om, at respekten for gymnasielærere er faldet markant, og at det kan være svært at mobilisere den stolthed omkring deres arbejde, som de synes, de burde føle. Desuden nævner mange, at det kan være trættende at høre på bemærkninger om, at de har ualmindeligt mange fridage og ferier.

"Når der i de sidste 10-15 år er blevet sat spørgsmålstegn ved den ekspertstatus, man har, så bliver man nødt til at hævde sig. Ellers gør man sig selv sårbar og risikerer at miste sin eksistensberettigelse," siger Helle Hein og tilføjer:

"Hvis gymnasielærerne ikke selv kan forklare, hvorfor de fortsat har gjort sig fortjent til en særstatus, hvem skulle så?"

> **Hvis gymnasielærerne ikke selv kan forklare, hvorfor de fortsat har gjort sig fortjent til en særstatus, hvem skulle så?**
>
> Helle Hein, cand.merc., ph.d., CBS

Vidensarbejdere har aldrig fri

Professionsidentiteten kan først og fremmest styrkes ved at definere den eksistensberettigelse, som professionen hviler på, men også ved, at man definerer sig i forhold til beslægtede professioner. Når flere gymnasielærere føler, at de bliver slået i hartkorn med folkeskolelærere, øger det behovet for at manifestere sig som noget andet. Også selvom gymnasielærerne ikke nødvendigvis føler det som en degradering, fastslår Helle Hein.

"Man definerer sig i lige så høj grad ud fra, hvad man ikke er, og hvilken profession man ikke tilhører," forklarer hun.

En af de vigtigste måder at styrke professionsidentiteten på er ved at øge fokus på selve arbejdets karakter. Helle Hein anbefaler, at man tydeliggør, at gymnasielærere er vidensarbejdere, der til en vis grad selv bestemmer over deres arbejdstid, og hvis arbejdsopgaver kræver høj viden og kreativitet. Det kan løse en del af problemerne med myten om, at gymnasielærere altid har fri.

"Som vidensarbejder har man aldrig fri, man tager fri. Selvom man måske kan gå tidligt hjem, er man faktisk på arbejde i langt flere timer end de fleste andre. Man kan altid gøre det bedre, og man er ikke så bevidst om, hvornår man arbejder. Grænsen mellem arbejde og fritid bliver flydende," siger Helle Hein.

Dilemmaet er, at fleksibiliteten både er en fordel og en ulempe, og at det belastende ved arbejdet samtidig er det, der begejstrer. Ifølge Helle Hein ligger en del af løsningen i, at lærerne accepterer travlhed og en udvisket grænse mellem arbejde og privatliv som et grundvilkår – og så fokuserer på, hvordan de bedst håndterer det.

"Selvfølgelig skal skolerne gøre, hvad de kan for, at prisen ikke bliver for høj. Der skal være lærerarbejdspladser til rådighed, og der kan være brug for en bedre planlægning, men ledelsen kan ikke løse hele problemet. Den enkelte lærer har selv et ansvar for at forstå karakteren af arbejdet og lære at tackle det," siger Helle Hein.

Hun mener, at skolerne skal give lærerne nogle redskaber, så de bliver bedre til at organisere deres arbejde, ikke lave for mange overspringshandlinger og håndtere følelsen af altid at være på arbejde. Lærerne bør for eksempel tilbydes coaching hos en erhvervspsykolog og kurser i stresshåndtering.

"En klarere forståelse af, at det belastende også er det begejstrende, vil tydeliggøre, at det ikke er i nogens interesse, at alt det belastende fjernes. Og ved at tale om stress som en del af arbejdets karakter bliver det ikke gjort til et personligt nederlag. Så er det en af de faldgruber, der er, når man er vidensarbejder, og så er der forhåbentlig flere, der får den hjælp, de har brug for, før de går ned med stress."

Sæt ny standard

En af årsagerne til, at mange gymnasielærere oplever stress og udflydende grænser mellem arbejde og fritid, er deres eget høje ambitionsniveau. At der i dag er langt større spredning i elevernes faglige niveau end tidligere, gør det endnu sværere for lærerne at nå det, de gerne vil.

En løsning kunne være, at man fra ledelsens side definerer en ny standard for arbejdet, for eksempel i form af en tydelig markering af, hvad der er minimum, lyder rådet fra Helle Hein.

"For især nye lærere vil det betyde meget, at de ved, hvad der er godt nok. At hvis de har gjort sådan og sådan, så har de udført deres arbejde samvittighedsfuldt."

Hun erkender dog, at andre ikke vil kunne bruge det til noget, fordi deres personlige overligger vejer tungere end den, ledelsen har sat. Derfor vil det også være en dårlig idé at lave et generelt loft for ambitionerne. Nogle lærere vil altid stræbe højere, og dem skal man ikke spænde ben for i et forsøg på at minimere stress for andre.

"For nogle er det mere stressende, hvis de skal gå for meget på kompromis med deres

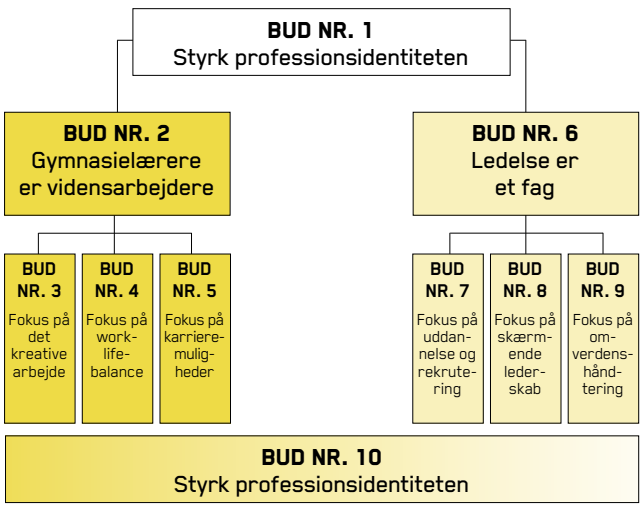

Helle Heins "10 bud på fremtidens attraktive gymnasiale arbejdsplads".

OM HELLE HEIN

Cand.merc. fra Copenhagen Business School (CBS) 1998, ph.d. fra CBS 2005. P.t. tilknyttet Institut for Ledelse, Politik og Filosofi på CBS. Har i mere end 10 år undervist i ledelse og organisation på diplom- og masteruddannelser. Holder foredrag om blandt andet dialogudvikling og primadonnaledelse.

Færdiggjorde sidste år et stort forskningsprojekt – med udgangspunkt i Det Kongelige Teater – om ledelse af primadonnaer. Her undersøgte hun, hvad der kendetegner den medarbejdertype, og hvordan man bedst leder dem. Ikke kun på teatret, men på alle kreative arbejdspladser – og derfor også på landets gymnasier.

Læs interview med Helle Hein om ledelse af primadonnaer i Gymnasieskolen nummer 1, 2009.

egne standarder, end det er at have travlt, fordi de forsøger at nå deres egne standarder. Derfor er det også svært for mange lærere at stoppe arbejdet, når timerne er brugt, hvis de ikke selv synes, at det, de har nået, er godt nok," siger Helle Hein.

En del af løsningen er at frigøre så mange ressourcer som muligt til kerneopgaverne. Selvfølgelig kan lærerne ikke slippe for alle krav om dokumentation og evalueringer, men ledelsen kan godt uddelegere en del af de administrative opgaver til det administrative personale, påpeger Helle Hein, der nævner, at flere af de gymnasier, hun har besøgt, har gode erfaringer på det punkt. Hun kalder det for et "skærmende lederskab" – og dermed kan ledelsen også være med til at styrke professionsidentiteten.

"Jo flere administrative arbejdsopgaver man laver som gymnasielærer, og jo mindre tid der er til kerneopgaven, jo mere vil det underminere professionsidentiteten og fjerne professionen fra dens eksistensberettigelse."

Og det er netop både den enkelte lærer, ledelsen på skolen og GL som faglig organisation, der skal tage opgaven med at styrke professionsidentiteten på sig, understreger Helle Hein.

"Ligesom de øvrige faglige organisationer, der har fagprofessionelle som medlemmer, har GL hvilet lidt på laurbærrene. Man har ikke set det som sin opgave at forklare og forsvare lærerne i forhold til samfundet, og tidligere har det heller ikke været nødvendigt. Men det er det nu, hvor lærernes position ikke længere er indlysende."

Ud over de traditionelle fagforeningsopgaver som at sikre bedst mulige løn- og arbejdsvilkår og yde juridisk bistand, når medlemmer kommer i klemme, skal GL aktivt ud og mere eksplicit formulere den eksistensberettigelse, lærerne har i samfundet, lyder hendes råd.

"Man kan ikke bare kræve en særposition uden at kunne argumentere for den," siger Helle Hein.

Helle Hein præsenterede rapporten "10 bud på fremtidens attraktive gymnasiale arbejdsplads" på konferencen "Attraktive Arbejdspladser – hvad skal der til?", som GL og lederforeningerne holdt i sidste uge på Axelborg i København. Hør Helle Heins indlæg på www.gl.org/aa.

PROJEKT "ATTRAKTIVE ARBEJDSPLADSER "

- I 2008 iværksatte Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) i samarbejde med Gymnasieskolernes Rektorforening, Lederforeningen for VUC og Danske Erhvervsskoler - Lederne projekt "Attraktive arbejdspladser". Målet er, at lærere og ledelse i fællesskab får gjort gymnasiet til en endnu bedre arbejdsplads, så man kan fastholde nuværende lærere og tiltrække nye. Det er i disse år, hvor et stort generationsskifte er i gang på lærerværelserne, mere aktuelt end nogensinde. I løbet af de næste fem år forventer knap hver fjerde lærer at gå på efterløn eller pension.
- Som led i projektet gennemførte COWI i foråret 2009 en spørgeskemaundersøgelse af gymnasielærernes arbejdsforhold. 5.300 lærere svarede. Undersøgelsen viste, at lærerne især er glade for selve undervisningen og samspillet med eleverne, men at de er utilfredse med den tid, der er til at udføre arbejdet, balancen mellem arbejde og privatliv og samarbejdet med ledelsen. Desuden savner de indflydelse, anerkendelse og en bedre løn.
- GL har efterfølgende afsat seks millioner kroner til konkrete udviklingsprojekter, der kan fremme et godt arbejdsmiljø på gymnasierne. Indtil videre har 48 projekter fået støtte. Skolerne har typisk fået mellem 30.00 og 75.000 kroner per projekt. Næste – og samtidig sidste – ansøgningsfrist er 1. november 2011.

Tekst: Morten Jest • Foto: Mike Kollöffel

Aalborg lagde i slutningen af september ramme til en storstilet konference om attraktive akademiske arbejdspladser. Konferencen var en foreløbig kulmination på de seneste års projekt, der blandt andet skal være med til at sikre, at gymnasielærerjobbet også i fremtiden tiltrækker dygtige akademikere. Dagen bød på både oplægsholdere – blandt andre Helle Hein, som du kan læse et interview med på de foregående sider - diskussion og workshopper, hvor der var mulighed for at høre om nogle af de erfaringer, projektets deltagere har gjort sig.

Revisortankegangen truer professionerne

DUS inviterer til tre **fyraftensmøder** i efteråret 2011

Gratis!

New public management og den neoliberale tankegang har stor indflydelse på organiseringen, finansieringen og administrationen af det danske uddannelsessystem - fra vuggestue til ph.d.-niveau. På tre fyraftensmøder sætter **Danske Underviserorganisationers Samråd** (DUS) fokus på new public managements konsekvenser for uddannelsessystemet – og hvordan der kan udvikles konstruktive alternativer hertil.

Rasmus Willig, formand for Dansk Sociologforening og lektor på RUC, forholder sig kritisk til tankegangen bag new public management. Rasmus giver sine underholdende bud på konsekvenserne for uddannelsessystemet og professionsansattes muligheder for selv at være kritisk i forhold til de rammer og vilkår, de arbejder under.

Kristina Mølgaard, autoriseret psykolog og foredragsholder, fokuserer bl.a. på underviseres og pædagogers muligheder for at forebygge stress samt bevare og udvikle engagementet og arbejdsglæden. Deltagerne får inspiration til kognitive strategier og fokuspunkter, som kan støtte både den enkelte og fællesskabet.

Fyraftensmøderne afholdes

Tirsdag den 4. oktober 2011 kl. 17.00 til 20.00
Københavns Tekniske Skole på Frederiksberg.

Tirsdag den 8. november 2011 kl. 17.00 til 20.00
University College Lillebælt i **Odense**.

Tirsdag den 15. november 2011 kl. 17.00 til 20.00
Handelshøjskolen, **Århus** Universitet.

Møderne er åbne for alle tillidsfolk og medlemmer af DUS-organisationerne samt studerende, og der bydes på kaffe, te, vand og sandwich.

Tilmelding senest 16. september med navn, adresse og e-mail sker til DUS Sekretariatet, Vandkunsten 12, 1467 København K. tlf. 33 11 30 88, e-mail lpl@dlf.org

Tilmelding sker efter først til mølle-princippet og med et maksimalt deltagerantal på 100 per møde. Umiddelbart efter din tilmelding får du besked på, om du er optaget. Endeligt program og deltagerliste mv. udsendes cirka 2 uger før det enkelte arrangement.

DUS er en paraplyorganisation for landets underviserorganisationer og består af følgende organisationer: BUPL, Danmarks Lærerforening, Dansk Magisterforening, Frie Skolers Lærerforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening, Socialpædagogernes Landsforbund og Uddannelsesforbundet.

SKEMAFRI

SPROGNØRDEN

ER DU KISTEGLAD? Skønt for dig. Der er bare den hage ved din tilstand, at den er sprogligt afledt af at være kistegal. Det vil sige så gal, at man havnede i dårekisten, som i sin tid var en opbevaringsanstalt for sindssyge.

GO-GO-GADGET!

DAGENS DIMS FREMKALDER LYKKELIGE MINDER fra barndommens sorgløse stunder, hvor man plaskede sig en fibersprængning til i badebaljen. Nu kan du igen give dig hen til fredfyldte stunder med din badeand i karbadet uden at virke til en side. Den lille rapand har nemlig en praktisk funktion, da den har indbygget radio og termometer, som måler vandets temperatur. Hvis ikke du har badekar, kan den fungere som en sjov og billig vådrumsradio. Find forhandler ved at google "badeand med radio". Pris 99-150 kroner.

AMMESTUEN

VIL DU SIKRE DIG benovede blikke og skinsyge suk fra kredsen af medsøstre? Så strik dine julegaver selv! Man kan strikke alt fra ammeindlæg til festkjoler. Producer for eksempel et par dejlige, varme sokker til husbonden, et pandebånd til veninden og en babycardigan til det nye barnebarn. Aflur strikketricks på youtube.com, og hent gratis opskrifter på garnstudio.com. Bare få fut i træpindene, og strik, til der kommer røg og flammer!

KULTURGUIDEN

Hvilke **tre** kulturelle ting skal du og læserne opleve i september?

1. Man skal tage et smut ind forbi de nyåbnede **Torvehaller på Israels Plads** i København. Jeg var der i mandags. Men der har flere af butikkerne lukket, så jeg har stadig til gode at mærke stemningen, når hallerne er fyldt med en masse forskellige mennesker. På venstre hjørne ind mod Nørreport er der en italiensk café, som ser rigtig spændende ud. Man kan både være udenfor og indenfor. Der skal jeg indtage en lækker kage og en kop kaffe en dag.

2. I september skal man unde sig selv at få et energiløft og bygge immunforsvaret op, inden kulden kommer. En tur i **kurbadet i Frederiksberg Svømmehal** får en til at føle, at man er helt på toppen helbredsmæssigt! Få et pift af saunagusen med de aromatiske duftolier. Flyd rundt i det dejligt rensende saltvandsbassin, som trækker affaldsstofferne ud af kroppen på grund af det osmotiske tryk. Hop en tur i spaen. Eller gnid kroppen ind i salt tilsat fyrrenåleolie, gå i dampbad og råsved en masse urenheder ud! Det koster 145 kroner for en engangsbillet. Hvis man ikke bor i omegnen af København, kan man jo undersøge, om der er et kurbad nær en.

3. Miljøministeriet har lavet nogle gode foldere, der viser **vandreruter** i Danmark. De kan hentes på biblioteket. Alle, der bor i Danmark, kan komme til naturskønne områder på omkring en halv time. Derfor skal man gå en god, lang tur i skoven eller ved kysten. Gerne 10-15 kilometer. Når jeg går med veninderne i Gribskov eller Dyrehaven, tager vi madpakke, oppustelige puder og termokander med kaffe og te med. I alt går vi i fire-fem timer. Man gider som regel ikke først, men det er så dejligt bagefter!

NAVN: Nattalie Møller • **ALDER:** 48 år • **SKOLE:** Slagelse Gymnasium
FAG: Matematik og erhvervsøkonomi

Tekst: Rikke Høm Jensen og Morten Jest

FILMQUIZ

*) Hvilken film stammer citatet fra? Find svaret nederst på siden.

”I mean, you can’t say, they don’t look like that. That’s what they look like, right? They look like prawns.”

JETTES BREVKASSE

SOM NOGET NYT åbner Gymnasieskolen en brevkasseservice for læserne. Vi har allieret os med en alvidende fynsk kvinde ved navn Jette, som efter sigende kan svare på hvad som helst. Det er nemlig sådan, at hvis man spørger en fynbo om noget, får man ofte svaret ”det ve’ Jette” … Så har du et spørgsmål, noget, du er i tvivl om, hvad som helst – så skriv til **gymnasieskolen@gl.org**, så sender vi videre til Jette i håb om et mere eller mindre kvalificeret svar.

VINTIPPET

Et godt bud til bunga-bunga?

Det er ingen hemmelighed, at vi her i spalten af og til dyrker vores machismo åbent og derfor inderst inde ser lidt op (selv om han ikke er så høj) til Silvio Berlusconi. I ved, ham, der er premierminister i konstruktionen Italien i sin fritid. Han tør nemlig stå ved, at han er en rigtig mand! Samtidig tør han også give udtryk for sine svagheder – som da han for eksempel beklagede, at han kun var i stand til at ordne 8 unge kvinder, selv om der stod 11 i kø for at gå i seng med ham. Den tyske kanslerinde var vist ikke en af disse.

Ja ja, Silvio – alt kan købes for penge, dog ikke ånd og intellekt. Og når vores milanesiske forbillede måske snart mister sit fritidsjob, får han endnu mere tid til at holde de efterhånden legendariske bunga-bunga-fester og hygge om diverse inviterede statsledere og 17-årige piger. Man må formode, at der til den slags arrangementer en gang imellem bliver hevet en flaske vin op. Et udmærket bud kunne være Ripasso Pagus Bisano fra Valpolicella, som vi har fat i denne gang. Jeg er bange for, at den er for billig til Silvio ed amici, men det skal vel ikke afholde andre dødelige som os fra at tage et glas eller tre af denne dejlige italienske fætter.

Pagus Bisano er på samme tid meget kraftig og blød i smagen. Pagus Bisano findes også i Amarone-udgaven. Jeg er normalt meget glad for Amarone, men er faktisk også begejstret for Ripassoen her, som er frugtrig, men tilpas afmålt, hvad kraft og fadlagring angår. Under det kraftige første indtryk, når vinen ruller over tungen og breder sig ned gennem den trængende gane, blomstrer kirsebær, blommer og et strejf af vanilje (egentlig lidt af en kliché, for det kan man sige om et hav af vine!). Den må betegnes som et ganske godt køb til tilbudsprisen – måske ville jeg endda overveje at indkøbe et parti af den, såfremt jeg skulle finde på selv at holde bunga-bunga- fester!

Til gengæld synes jeg, at normalprisen er for høj. Så gymnasielærer, se at komme et smut i SuperBrugsen, inden prisen ryger i vejret igen!

Ripasso Pagus Bisano koster 98 kroner i SuperBrugsen. I øjeblikket er der tilbud, to flasker for 108 kroner.

ARMHULEN

KULDEN BEGYNDER AT BIDE. Så hvorfor lide? Det er tid til at få et kæmpestort, megamandigt vikingefuldskæg! Biologisk set er tøsebørnene jo helt pjattede med virile statussymboler. Så stå fast, og brug argumentlisten herunder, når damen protesterer og lukker for det varme vand: **1)** Skæg luner. **2)** Skæg giver respekt i omklædningsrummet. **3)** Skæg skjuler rynker og filipenser. **4)** Skæg er moderne. **5)** Skæg sparer penge til barbergrej på husholdningsbudgettet. **6)** Skæg er skægt! Basta. Du kan jo altid Ama’r-halshug-love at ryste brødkrummerne ud af skægget, når du er færdig med din morgenkrydder.

* Svar: District 9

OM

IVAR ØRNBY

Rektor på Handelsskolen København Nord. Ivar Ørnby har været tilknyttet handelsskolen siden 2005. Han har tidligere været underviser på en række almene gymnasier og arbejdet med iværksætteri i Øresundsregionen. Inden ansættelsen på København Nord var han tilknyttet efteruddannelse og pædagogikum på IFPR, Syddansk Universitet.

Vi må hele tiden spørge os selv: Gør vi det rigtige i vores uddannelsessystem? Kan vores velfærdssystem overleve fremtidens udfordringer, hvis vi fortsætter som nu? Kronikøren mener ja, vi gør det rigtige: Vi uddanner og udvikler selvstændigt tænkende individer! Kan vi gøre det bedre? Ja! Vi kan i samarbejde med det omgivende samfund sammensætte pædagogiske forløb, der udvikler elevernes innovative kompetencer.

Kan vi leve af kæft, trit

Illustration: Runa Steppinge

Efteråret stod en del af uddannelsesdebatten i høj grad i kinesernes tegn. En gruppe gymnasierektorer kom tilbage fra Kina med granatchok (se Weekendavisen den 5.11.10). Blandt dem var rektor Dorthe Enger fra Niels Steensens Gymnasium, der udtalte, at hun gerne ville minimere de unges fritidsarbejde og droppe festerne i gymnasiet. Hun ønskede en generel opstramning og mere disciplin. Rektorerne var overbeviste om, at det var vejen ud af de udfordringer, udviklingen i Kina betyder for Danmark.

En række debattører forsøgte senere at nuancere indtrykket af Kina som pædagogisk foregangsland. Således beskrev Josefine Fuglsang-Damgaard i avisen, hvordan en stor del af den undervisning, hun overværede og deltog i, baserede sig på envejskommunikation mellem lærer og elev, ligesom den faglige målsætning for eleverne var fokuseret på udenadslære af et omfattende pensum.

Senest har professor ved CBS Ove K. Pedersen behandlet emnet i en bog. Til Ina Kjøgx Pedersen udtalte han i Weekendavisen: "Jeg synes ikke, at sammenligningen mellem det danske skolesystem og det kinesiske er relevant," og han tilføjede: "Spis brød til. Vi skal tage vores egen historie og institutioner alvorligt, herunder folkeskolen, ud fra det, den kan og gør. Den skal ikke konkurrere med Kina. Det bliver dårligt, for det er dårligt derude. De genner de unge ind bag fire røde mure i syv år, og bagefter er det slut."

Dorthe Enger med flere er ikke ene om at ønske mere disciplin. Kæft, trit og retning i skolen virker jo, skrev Annegrethe Rasmussen i Politiken den 5.3.2011. Hun mente, at "hvis politikerne tog globaliseringen alvorligt, ville de indse, at det er nødvendigt med et helt nyt grundsyn på barnet, der tager udgangspunkt i, at det er godt at stille krav til børn. At det er sjovt at være god til noget, og at voksne stort set altid er de klogeste og derfor har krav på respekt." Hun sagde også, at man ikke mishandler sine børn ved at stille krav til dem.

I samme uge udtalte Niels Egelund, professor i specialpædagogik ved Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, at der er for løs disciplin og for svage krav til eleverne i folkeskolen, og det udgør et stort problem for børn med svag social baggrund.

Den pædagogiske debat pendler ofte mellem de 2 poler: pisk

og retning?

eller gulerod. Skal man tro de ovennævnte udsagn, er løsningen lige nu pisk. Det synspunkt støttes i USA, hvor der raser en voldsom debat efter udgivelsen af Amy Chuas "Battle Hymn of the Tiger Mother", der argumenterer for streng disciplin. Det er muligt, at vi godt kan stramme op i det danske uddannelsessystem, men er det ikke værd at overveje, om der er andre løsninger?

Fra eget ansvar til disciplin

I 1990'erne var det andre vinde, der blæste. Fokus var på læring, og mantraet var elevens ansvar for egen læring. Siden er flere pædagogiske retninger kommet til, senest cooperative learning, der er en særlig måde at strukturere samarbejdsprocesserne i klasserummet på.

Jeg havde selv fornøjelsen af at tage pædagogikum i den periode og husker den indledende kommentar, en forstandig underviser på kurset kom med. Han sagde: "Vi ved faktisk ikke, hvad der virker inden for pædagogikken." Udsagnet skulle forstås sådan, at der var mange veje til målet, og at den ene kunne være lige så rigtig som den anden. Det er en grundsætning, jeg tog til mig i min undervisning, og som jeg stadig hylder, og derfor at det også med nogen bekymring, at jeg som skoleleder ser den oprustning, der er omkring de gamle dyder "ro, regelmæssighed og rene negle". Det negligerer nemlig andre tilgange.

Hvad er så alternativet til en tilbagevenden til mere disciplin? Det er at investere i udviklingen af pædagogikken, af undervisning og ved at højne lærernes status i samfundet.

Den engelske uddannelsesforsker Ken Robinson kritiserer de fleste uddannelsessystemer for at være designet helt og aldeles som produktionen i et industrisamfund. Der er tale om masseproduktion, hvor der stilles nogenlunde ens krav til alle, og der grundlæggende kun arbejdes med matematisk logisk intelligens. Den kritik har været fremført før af idealistiske folk som Howard Gardner (ham med de mange intelligenser). I sin bog "The Element" peger Ken Robinson på, at skolen i langt højere grad skal tage hensyn til individet. Uddannelse skal ikke være masseproduktion, og uddannelse er ikke kun undervisning, men også andre aktiviteter.

Han siger: "My own extreme strong belief ... is that the best way to improve education is not to focus primarily on the curriculum , nor on assessment, important though these things are. The most powerful method of improving education is to invest in the improvement of teaching

»

INDLÆG TIL KRONIK

Redaktionen modtager meget gerne indlæg til Kronik. De skal maks. indeholde 14.000 enheder inkl. mellemrum. Send dit indlæg til redaktionen på gymnasieskolen@gl.org

and the status of great teachers." Han har således ikke noget imod test eller pensum, men mener ikke, at det skaber bedre uddannelse. Hans løsning er passionerede og kreative lærere, der sætter fut i de studerendes fantasi og motivation. Det er noget helt andet end det, der primært foregår i Kina.

Fælles forståelse af innovativ didaktik

I Region Hovedstaden er en række gymnasier gået sammen om projektet Innovation og Entreprenørskab (se www.innogym.dk). Projektet er et bud på en strategi for, hvordan gymnasieuddannelserne kan skabe spændende undervisning og samtidig honorere arbejdsmarkedet og erhvervslivets efterspørgsel efter idéskabende medarbejdere.

Gymnasieloven af 2005, stk. 4 siger, at: "Uddannelsen skal have et dannelsesperspektiv med vægt på elevernes udvikling af personlig myndighed. Eleverne skal derfor lære at forholde sig reflekterende og ansvarligt til deres omverden: medmennesker, natur og samfund, og til deres egen udvikling. Uddannelsen skal tillige udvikle elevernes kreative og innovative evner og deres kritiske sans."

Ved at sætte innovation og entreprenørskab i fokus tager de deltagende skoler formålsparagraffens ord om innovation og gør den til omdrejningspunkt for læringen. Begrebet er nyt i gymnasiale sammenhænge, men mange af de egenskaber, som begrebet indbefatter, for eksempel kreativitet, opfindsomhed, skabende virksomhed og samarbejdsevne, har en lang tradition som overordnede lærings- og dannelsesmål i dansk skoletænkning.

Projektet har givet skolerne mulighed for at diskutere og udvikle en fælles forståelse af en innovativ didaktik. Den didaktik handler om at sammensætte pædagogiske forløb, der udvikler elevernes innovative kompetencer. Det viser sig, at pædagogikken i princippet ikke behøver selv at være innovativ, men sagtens kan være gentagelser af eksisterende metoder, blot den fremmer elevernes evne til at arbejde innovativt. En innovativ didaktik forudsætter heller ikke nødvendigvis, at læreren selv er innovativ, men det er naturligvis en fordel, hvis læreren selv har oplevet innovationens væsen indefra.

"Hvad er så alternativet til en tilbagevenden til mere disciplin? Det er at investere i udviklingen af pædagogikken, af undervisning og ved at højne lærernes status i samfundet.

I vores didaktik betyder innovation udviklingen af nyskabende måder at håndtere og anvende viden på i spændingsfeltet mellem skolen, samfundet og offentlige og private organisationer. Ved hjælp af kreativitet og ideer skal eleverne omsætte viden til et "produkt", der er til gavn for eller skaber værdi for andre i bred forstand.

Nyt undervisningsbegreb

I marts viste en række klasser eksempler på deres arbejde på UNG til UNG – en vidensmesse om katastrofer på TEC Frederiksberg arrangeret i samarbejde med Dansk Røde Kors. Eleverne brugte deres faglige viden til at arbejde med katastrofer. Målet var at formilde denne viden til andre unge og præsentere fakta, så det skaber indsigt og holdninger. Sådanne messer sætter faglighed og formidling i sammenhæng, så både messedeltagere og gæster bliver udfordret (se Gymnasieskolen nummer 6, 2011).

Det er blot et eksempel på, hvordan skolerne arbejder med autentiske modtagere. Den autentiske modtager, der også kendes fra skrivepædagogikken, højner tydeligvis elevernes motivation

INNOVATIV DIDAKTIK

- Eksterne fordrag
- Pod-/videocast
- Brobygning KVU, MV, LVU

- Mentor-/tutorforløb
- Eliteforløb
- Synkrone virtuelle forløb
- Computer Assisted Learning

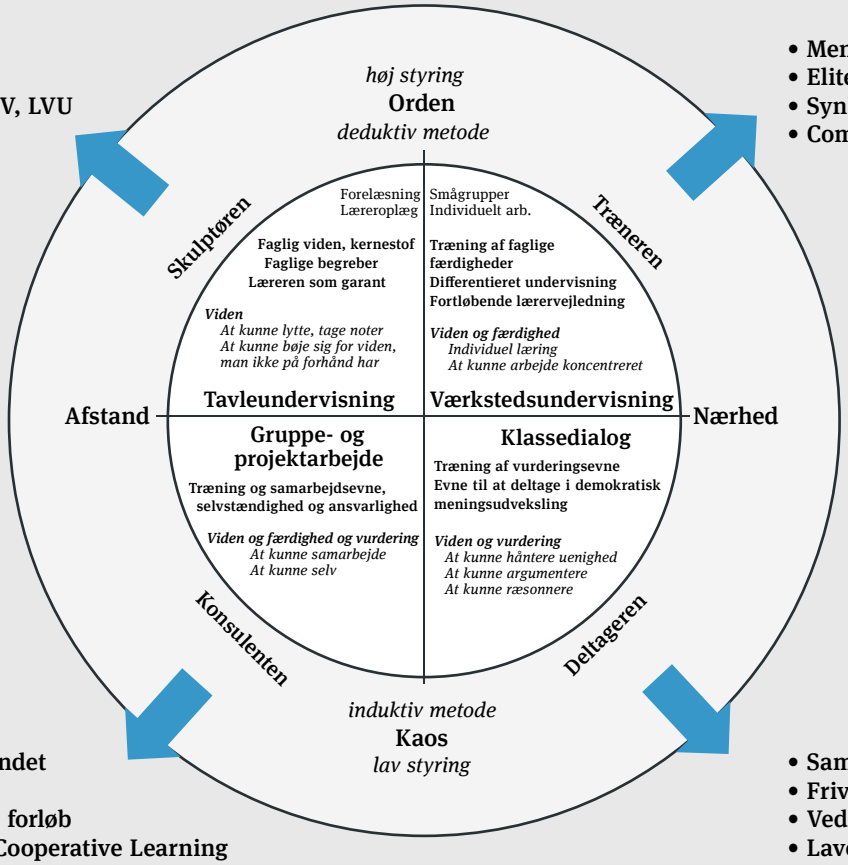

- Studieophold i udlandet
- Praktikophold
- Asynkrone virtuelle forløb
- Computer Assisted Cooperative Learning
- Skab viden og innovation

- Samfundsdebat
- Frivilligt arbejde
- Vedligeholde WIKI og blogs
- Lave video- og podcasts
- Anvende sociale medier

og kvaliteten af deres arbejde. De arbejder simpelthen mere seriøst og målrettet. Samtidig er samarbejdet med offentlige og private organisationer med til at nedbryde det unaturlige skel, der opstår, når man i skolen taler om "ude i samfundet".

På den måde er projektet også med til at udvikle et nyt undervisningsbegreb. Et undervisningsbegreb, der inddrager omverdenen. Det sker på mange måder rundt omkring på landets skoler, men det sker måske nok ikke altid struktureret.

I Innovation og Entreprenørskab forsøger vi at definere en ny model for lærer-elevrolle, der sprænger rammerne for klasserummet. Den snart klassiske model, som Beck og Gottlieb beskrev i undersøgelsen Elev/student om studiekompetence, bør udbygges med en orientering mod omgivelserne og et tydeligt skift fra undervisning til læring. Vi er langtfra færdige med at beskrive de muligheder, det giver, men nedenstående model giver os en ramme for den udvikling.

Det er klart, at når vi forlader de trygge rammer, som klasserummets fire vægge giver, så bliver undervisningsrummet mere usikkert og flydende. Den usikkerhed skal vi ikke ignorere, men adressere ved at udvikle lærerrollen.

Det er også klart, at læreren stadig har en vigtig rolle at spille for at fastholde nogle rammer, der sikrer, at de mindre stærke elever også kan følge med. Arbejdet med autentiske, virkelighedsnære problemer synes i den forbindelse at støtte de svage elever, ligesom inddragelsen af eksterne parter og ressourcer giver nye muligheder for differentiering til gavn for både talenter og mere uddannelsesfremmede.

Samlet set peger projektet på, at skolen er en integreret del af samfundet, og på den måde kan skolen bidrage væsentligt til, at det fortsat er et rigt samfund, også uden en tilbagevenden til kæft, trit og ensretning!

INDLÆG TIL KRONIK

Redaktionen modtager meget gerne indlæg til Kronik. De skal maks. indeholde 14.000 enheder inkl. mellemrum. Send dit indlæg til redaktionen på gymnasieskolen@gl.org

Kurser bør placeres anderledes

I sidste nummer af Gymnasieskolen omtales GL's undersøgelse af lærernes efteruddannelse.

Helt overordnet synes jeg jo, at resultaterne giver grund til, at vi i fællesskab bør glæde os. Lærerne fik i gennemsnit 5,8 dage med efteruddannelse i 2010, og 90 procent af lærerne fik bevilget den efteruddannelse, de ønskede. Det er da flot.

Men når det så er sagt, så mener jeg, at vi har et uudnyttet potentiale i forhold til i langt højere grad at tænke lærernes efteruddannelse ind i skolens kollektive strategiske mål. Den pointe mener jeg, at undersøgelsen forsømmer. Rapportens præmis er nemlig, at efteruddannelse skal være 100 procent selvvalgt for at være tilfredsstillende for den enkelte lærer, og at efteruddannelse som udgangspunkt er individuel, og at efteruddannelse altid skal lægges ind i lærerens årsnorm, så alle får det samme uanset behov.

Men er det ikke rimeligt, at skolens ledelse også har ønsker til den enkelte lærers efteruddannelse? Så den ud over at tilfredsstille læreren også imødekommer skolens behov? Er det ikke rimeligt, at skolen på den led for eksempel kan prioritere kollektiv efteruddannelse, og at skolens ledelse frem for alt har frihed til at planlægge efteruddannelsen, som det er mest hensigtsmæssigt i forhold til at imødekomme skolens vision?

Tidligere var efteruddannelse ofte et fagligt kursus væk fra skolen – typisk arrangeret af den faglige forening. Den type kurser bidrager uden tvivl til den enkelte lærers personlige og fagfaglige udvikling – men er ikke nødvendigvis den mest strategiske udnyttelse af kompetenceudviklingsmidlerne set med et skolekollektivt blik. I dag afvikles der pædagogiske arrangementer på skolerne, og skoler deltager i forskellige udviklingsprojekter. Begge dele er efter min mening efteruddannelse og kompetenceudvikling og bør derfor også indregnes som sådan.

Rapporten konkluderer, at det er problematisk, at 70 procent af skolerne ikke planlægger efteruddannelse i årsnormen. Det er problematisk, hvis skolerne tilrettelægger den enkelte lærers årsnorm således, at læreren automatisk får overarbejde, hvis læreren skal på kursus. Men sådan er det ikke. Mange skoler tilrettelægger lærerens arbejdstid med luft til, at læreren kan påtage sig andre opgaver – herunder efteruddannelse – uden at det af den grund optræder i årsnormen, og uden at læreren får overarbejde.

Det store problem med afviklingen af efteruddannelsen er, at læreren og skolen finder det vanskeligt at få afviklet undervisningen, samtidig med at læreren er på kursus. Det vil derfor være flot, hvis GL går forrest og tilrettelægger de mange gode kursustilbud i første uge af juli – altså lige efter at skolerne slutter, eller i første uge af august. Det vil betyde, at lærernes gennemsnitlige arbejdsbyrde per uge falder, fordi arbejdsbyrden så lægges ud over et arbejdsår, som jo dermed er en uge længere. Det vil reducere stressfaktorerne, og det vil medføre færre skemaændringer.

Jens Boe Nielsen
Formand for Gymnasieskolernes Rektorforening

Jens Boe Nielsen har misset pointen

Når Jens Boe Nielsen skriver om GL's undersøgelse af lærernes efteruddannelse, at "Rapportens præmis er nemlig, at efteruddannelse skal være 100 procent selvvalgt for at være tilfredsstillende for den enkelte lærer, og at efteruddannelse som udgangspunkt er individuel, og at efteruddannelse altid skal lægges ind i lærerens årsnorm, så alle får det samme uanset behov," har han desværre misset pointen.

Det er ikke rapportens præmis, at efteruddannelse skal være 100 procent selvvalgt og individuel. Det er derimod rapportens pointe, at efteruddannelsen skal bestå af både kurser, der tilgodeser den enkelte lærers individuelle ønsker og behov for kompetenceudvikling, og kompetenceudvikling der indgår i skolens samlede strategi. Og det må man formode, at JBN ved nærmere eftertanke er enig i, eftersom parterne i forbindelse med overenskomsten har aftalt, at strategien for skolens kompetenceudvikling skal ske i dialog mellem lærere, TR og ledelse og er en sag for SU. Man kan tvinge hesten til truget, men ikke til at drikke, og man kan måske tvinge lærere på kursus, men ikke til kompetenceudvikling.

Det er misforstået, når JBN skriver, at rapportens præmis er, at alle skal have samme mængde efteruddannelse uanset behov. Pointen er tværtimod, at det skal være ønsker og behov, der styrer efteruddannelsen, og her er de individuelle kompetenceudviklingsplaner et rigtig godt redskab. Det er ledelsens ansvar at tage initiativet til, at alle medarbejdere har en individuel kompetenceudviklingsplan, så det er bare med at komme i gang! Om man på skolerne vælger at lægge den enkelte lærer lavt i timetal, så der er plads til efteruddannelse, eller om man lægger et timeantal ind forlods, må være en lokal drøftelse og beslutning. Men der skal selvfølgelig være plads i timenormen, så efteruddannelsen ikke bliver overarbejde.

Rapporten viser, at kun 18 procent af lærerne har en individuelt kompetenceudviklingsplan, så det er glædeligt, når JBN helt på linje med rapportens konklusioner mener, at der er et uudnyttet potentiale i at arbejde langsigtet med lærernes efteruddannelse. Faktisk kan det undre, at skolernes ledelser ikke for længst er gået i gang.

Gerd Schmidt Nielsen
Formand for GLs Uddannelsesudvalg

INDLÆG TIL DISKUSSION

Redaktionen modtager meget gerne indlæg til Diskussion. De skal maks. indeholde 2.500 enheder inkl. mellemrum. Send dit indlæg til redaktionen senest mandag d. 3. oktober kl. 14.00 på gymnasieskolen@gl.org

Pensionssystemets fremtid

Magisterpensionen synes at være en endeløs historie i Gymnasieskolens spalter. I sidste nummer (medio september) forsvarede Unipension "omkostningstyngden" i forhold til andre pensionsselskaber. Og i et svar til Niels Lund i Gymnasieskolen nummer 12 forsvarede MP's formand, Sigrid Jørgensen, gennemsnitslønnen på 1 million til MP-administrationens ansatte med, at det ikke påvirker pensionerne, når man bruger et gennemsnitsrenteprincip med store risikotillæg.

Det er korrekt nok, at de høje ÅOP (årlige omkostninger) i Unipension har noget at gøre med, at man benytter et princip, hvor pensionerne beskyttes imod udsving på markederne, i forhold til et markedsafkastprincip, hvor afkastet i højere grad afhænger af markedsudsving. Men at komme og påstå, at der ikke er et problem med de administrative omkostningers højde, må vist være lidt af en tilsnigelse.

På trods af gennemsnitsrenteprincippet konstateres det i debatten mellem Sigrid Jørgensen og Niels Lund, at pensionerne falder både 1. januar 2011 og 1. januar 2012 med i alt 1,1 procent.

Det hænger naturligvis ikke umiddelbart sammen med bonussen til de ansatte, men vel snarere med et faldende investeringsafkast.

Alligevel er det betænkeligt, at man udbetaler så store bonusser, at MP bliver lønførende blandt arbejdsmarkedspensionskasser. Opgørelser, der har været bragt i pressen, viser jo, at MP ligger langt nede på ranglisten af pensionsafkast for hele perioden 2000-2010. Og hvad betales bonussen for? For at man er i stand til at følge med i et generelt stigende værdipapirmarked fra 2009 til 10? Hvis man satte en skoledreng til at investere i C20-indekset, ville vedkommende også opnå et imponerende afkast for præcist den periode, hvor aktierne svingede rundt igen efter finanskrisen.

Følger man denne logik, skal der vel omvendt betales tilbage, når markedet drøner ned igen, som det er sket i 2011? Ellers vil det da – alt andet lige – ikke kunne undgås, at den administrative omkostning vil stige mere end i pensionskasser med lavere lønninger.

Det helt afgørende problem er dog de langsigtede perspektiver for pensionsordningen, som de stadig mere markedsbaserede pensioner indebærer. For på trods af gennemsnitsrenteprincip og risikotillæg er MP blevet mere risikobetonet med den nye pensionsordning. De to års nedgang i pensionsudbetalinger kan vise sig at være indledningen til et længere nedgangsforløb, hvis den nuværende udvikling på finansmarkederne fortsætter.

Det er helt anderledes for dem, der får tjenestemandspensioner, hvor man er sikret indekserede årlige stigninger i pensionerne garanteret af staten. Enhver rentes rentetabel kan vise, hvordan en tjenestemandspension vil udvikle sig til en betydeligt højere pension over det normale pensionsforløb (i forhold til gennemsnitlig levetid) og ved de nuværende løn- og prisstigninger, hvorimod GL'eren på arbejdsmarkedspension kan risikere at se en faldende MP-pension i øjnene hen over årene, ikke alene nominelt, hvis den nuværende udvikling fortsætter, men endnu mere i inflationsrensede kroner. For at modvirke det er det nok nødvendigt at holde igen i forhold til den almindelige lystige kasinokapitalisme, der kører på finansmarkederne.

Gregers Friisberg
Nykøbing Katedralskole

Svar til Gregers Friisberg

I Lov om finansiel virksomhed (herefter FIL) står der, at bestyrelsen årligt skal fastlægge et strategisk benchmark (herefter benchmark), som angiver fordelingen af de enkelte aktivklasser, for eksempel aktier og obligationer. Benchmarket er den optimale afvejning af afkast og risiko givet de markedsmæssige forhold og pensionskassens risikokapacitet. Afkastet af benchmarket er bestyrelsens målepunkt i forhold til investeringsafkastet, og da benchmarket følger den markedsmæssige udvikling, kan man ikke slå det ved at investere formuen i henhold hertil.

Jeg er ikke uenig med dig i, at vores historiske investeringsmæssige resultater lader noget tilbage at ønske. Det var da også derfor, at pensionskassen fik en helt ny investeringsafdeling i løbet af 2008 samtidig med etableringen af Unipension. Og hvis du sammenligner pensionskassens afkast i 2008, 2009 og 2010 med branchen, ligger vi mig bekendt i top 3.

Med den nye investeringsafdeling har afkastet ud over benchmarket – altså det, investeringsafdelingen har klaret sig bedre end forventet – været på over 5,5 mia. kr. Det er i både dansk og international topklasse. Hvis investeringsafdelingen havde klaret sig som benchmarket, ville hver af pensionskassens 70.000 medlemmer i gennemsnit have haft 80.000 kr. mindre til pension!

Administrationens gennemsnitslønninger havde været gennemsnitlige i 2010, hvis investeringsafkastet var gennemsnitligt. Det var det ikke. Vores medlemmer fik 2 milliarder mere i afkast sammenlignet med branchens gennemsnit, og de ansvarlige medarbejdere fik langt under 1 procent. heraf i bonus. Det forklarer forskellen mellem branchens gennemsnitsløn i 2010 og MP's gennemsnitsløn i 2010.

Der er indført en bonusordning for visse medarbejdere i investeringsafdelingen for at fastholde de dygtige medarbejdere, som er med til at skabe værdi for pensionskassens medlemmer. Udgangspunktet er, at man kan optjene bonus, hvis man klarer sig bedre end sit benchmark over en flerårig periode. Dårlige år bliver modregnet i gode år.

Kontorenten – medlemmernes afkast – bliver fastsat på baggrund af investeringsafkastet over cirka 10 år. Så når pensionerne over nogle år er faldet i alt cirka 1 procent, skyldes det, at afkastet over en tiårig periode har ligget under pensionskassens beregningsrente på 4,25 procent. Du har ret i, at ingen kender fremtiden, og derfor har vi en forretningsmodel, som kombinerer det bedste fra markedsrenten og gennemsnitsrenten: stor finansiel styrke og investeringsfrihed kombineret med tryghed og stabile pensioner. Vi har valgt denne forretningsmodel, fordi vi kan. Men også fordi vi ved, at tryghed er den absolut vigtigste parameter for vores medlemmer.

Markederne svinger op og ned, og derfor vil der altid være år, hvor det er attraktivt at være tjenestemand med garanti fra staten. Og der vil være år, hvor det er modsat. Pensionskassen kan naturligvis ikke konkurrere med staten, som har et skattegrundlag at trække på.

Sigrid Jørgensen
Formand for MP's bestyrelse

GL-E-KURSUSNYT

GL-E-KURSER

Nyhed!

Temadag om **ordblindhed og engelsk**
Kursusdag: Torsdag den 24. november 2011, Nyborg.
Info/tilmelding senest 7. november 2011 på hjemmesiden under Kurser i fag/Læsevejledning

Der er ledige pladser på:

GL-E-kursus **Podcast i matematik**
Kursusdag: Tirsdag den 22. november 2011, Vejle.
Info/tilmelding senest 7. oktober 2011 på hjemmesiden under It i undervisningen.

IFPR-kurset **Coaching af elever i forbindelse med større opgaver**
Kursusdag: Torsdag den 13. oktober 2011 kl. 10-15.30, SDU Odense.
Tilmelding nu!
Info/tilmelding på hjemmesiden under Almen pædagogik

GL-E/DPU-kurset **Fra kogebogsøvelser hen imod inquirybaseret biologiundervisning**
Kursusdag: Onsdag den 9. november 2011, Middelfart.
Info/tilmelding senest 14. oktober 2011 på hjemmesiden under Kurser i fag/Biologi.

Ny dato!
GL-E-kursus Samspil mellem matematik og samfundsfag (oprindeligt planlagt til den 26. oktober 2011) er flyttet til onsdag den 30. november 2011, Aarhus – tilmeldingsfrist 28. oktober 2011 – se mere på hjemmesiden under Kurser i fag/Matematik.

Kontakt GL-E på gl-e@gl.org. Husk, du altid kan se det aktuelle kursustilbud fra GL-E og de faglige foreninger på GL-E's hjemmeside, http://gle.gl.org og på EMU'en, http://efteruddgym.emu.dk/.

KURSER I FAGENE

Billedkunst

Photoshop helt fra bunden!
Kurset præsenterer de relevante værktøjer, menuer og paletter. Du lærer at kontrollere farver, kontrast, overgange, tekst og lag. Medbring gerne billeder i en god opløsning til at lave fx et cd-cover eller en plakat.
Formål: På kurset lærer du at bruge Photoshop. Du får også et færdigt undervisningsforløb med opgaver til dine elever, så du kan bruge det direkte i klassens arbejde.
Tid: Torsdag den 27.10.11 klokken 9-16.
Underviser: Claus Steensbech, fotograf, billedkunstlærer og underviser i Photoshop.
Sted: Roskilde Produktionsskole.
Kursusledere: Trine Bie-Olsen, Herlufsholm, & Jannie Dam, Christianshavns Gymnasium.
Tilmelding & ekstra info: tbo@herlufsholm.dk senest den 20.10.11.
Kursusafgift: 1.000 kroner/deltager.

Biologi, Geografi og Kemi

Kursus for nf-undervisere
Tid og sted: Torsdag den 24. november 2011 klokken 11.00 til fredag den 25. november 2011 klokken 13.30.
Kurset udbydes af Biologilærer-, Geografilærer- og Kemilærerforeningerne. Kursets centrale emner vil være klasserumsledelse, årsplanlægning, herunder eksperimentelt arbejde i nf-forløb og eksamensformen. Der vil være orientering fra fagkonsulenterne.
Formål: At sætte fokus på klasserumsledelse, at få en årsplanlægning på plads, inkl. det eksperimentelle arbejde og at diskutere eksamen på nf.
Målgruppe: Biologi-, geografi- og kemilærere på hf.
Tilmelding: Senest den 30. oktober 2011 via LMFK's hjemmeside: http://www.lmfk.dk/tilmelding/index.php.
Pris: 3.200 kroner.

Engelsk

Rejsekursus – Fantasy-genren med udgangspunkt i Lewis Carroll, Tolkien og C.S. Lewis. Kurset holdes i disse forfatteres hjemby, Oxford
Formål: At få et indgående kendskab til fantasy-genren og nogle af forfatterne inden for genren, både dem, der arbejdede med baggrund i en karriere på Oxford Universitet, og nyere forfattere.
Tid og sted: Selve kurset afholdes fra tirsdag den 10. april til lørdag den 14. april 2012.
Subsidiært mandag efter middag til søndag morgen. Oxford.
Målgruppe: Foreningens medlemmer.
Tilmelding og ekstra info: http://www.engelskforeningen.dk/ senest den 1.2.2012.
Pris: 8.200 kroner.

Teaching Film and US Society and Culture – UNI-kursus 3 + 4
Indhold: Session 1 focuses on contemporary film analysis methods, and how to use these in teaching film. It looks at how different film theories lead to various interpretations, and how the filmic qualities of a film are related to the interpretation of meaning. The examined methods will be used in session 2, which concentrates on the analysis of specific themes.
Målgruppe: Foreningens medlemmer.
Underviser: Jody Pennington, Aarhus Universitet, Afd. for Engelsk.
Tid: Fredag den 11. november + fredag den 2. december 2011 klokken 13-16.
Sted: Afdeling for Engelsk, Aarhus Universitet.
Pris: 400 kroner pr. kursus.
Tilmelding: Senest 9. oktober 2011 på http://engelskforeningen.dk
Kontakt: Anne Blum, bl@skanderborg-gym.dk.

Kemi

Fagdidaktisk kursus i kemi
Tid og sted: Onsdag den 7. marts 2012 kl. 13.30 til fredag den 9. marts 2012 kl. 13.00.
Et tema for kurset vil være ny skriftlighed.
Det faglige tema vil være kemi med et biokemisk indhold.
Der vil være et oplæg om elevers motivation.
Kurset vil indeholde en gennemgang og diskussion af de skriftlige eksamensopgaver fra 2011.
Der vil være diskussion af bedømmelseskriterier for 2 srp-besvarelser.
Formål: At inspirere til 1) at forholde sig til fagdidaktiske spørgsmål i kemiundervisningen, 2) at inddrage biokemisk relaterede emner i kemiundervisningen, 2) at inddrage ny skriftlighed i kemiundervisningen, og 4) at diskutere problemstillinger ved censur af srp-besvarelser.
Målgruppe: Kemilærere på stx, htx, hf.
Tilmelding: Senest den 11. november 2011, Ole Vesterlund Nielsen, ov@virum-gym.dk.
Pris: 4.700 kroner.

Mediefag

Indkaldelse til ordinær generalforsamling fredag den 4. november 2011
Der indkaldes til ordinær generalforsamling (jf. vedtægternes § 5a) fredag den 4. november 2011 på Nørre Gymnasium, Mørkhøjvej 78, Brønshøj klokken 15.30.
Forventet sluttidspunkt klokken 18.00.
Opslag om sted for afholdelsen findes ved hovedindgangen.
Dagsorden følger vedtægternes § 5b.
Vær opmærksom på følgende:

1) At evt. forslag skal være formanden i hænde senest 3 uger før generalforsamlingen.
2) At der forud for generalforsamlingen afholdes dels en temaworkshop om studieretningsopgaven, dels et kursus om tv-fiktion.
3) At den samlede tidsplan for dagen samt alle øvrige relevante oplysninger til bl.a. de enkelte dagsordenspunkter lægges ud på EMU.

På bestyrelsens vegne
Henning Bøtner Hansen
Formand for Medielærerforeningen

Religion

Kristendom – forskning og ny viden – i didaktisk øjenhøjde
Tid og sted: 23.11.-25.11. på Danhostel Århus, Marienlundsvej 10, 8240 Risskov.
Pris: Enkeltværelse med bad 4.900 kroner, dobbeltværelse uden bad 4.100 kroner.
Per Bilde og Mogens Müller om den nyeste Jesusforskning.
Carsten Breengaard og Peter Legarth om tidlig kristendom og Paulus-fortolkninger.
Erik A. Nielsen og Else Marie Kofod om kristendommens retorik og ritualer
Kurt E. Larsen: Indre Mission 150 år.
Ole Bjørn Petersen: Didaktik om Jesus og besøg på Moesgård Museum.
Paneldiskussion: Religionsfagets rolle i det 21. århundrede
ved Signe Elise Bro, Allan Poulsen og Henrik Brandt-Pedersen.
Tilmelding inden 1.11. til gunnar.lundsgaard@gmail.com, Religionslærerforeningen for Gymnasiet og HF.

Tysk

Migration hat viele Gesichter
Filme im Unterricht
Goethe-Institut i samarbejde med Tysklærerforeningen for Gymnasiet og HF.
Tid og sted:
Mandag den 24. oktober 2011 klokken 10.00-16.00 på Mulernes Legatskole, Gillestedvej 11, 5240 Odense.
Tirsdag den 25. og onsdag den 26. oktober 2011 klokkken 10.00-16.00 i København.
Mandag den 31. oktober og tirsdag den 1. november 2011 klokken 10.00-16.00 i Aarhus.
Tilmelding: spvo@kopenhagen.goethe.org, Senest den 6.10.2011.
Pris inklusive frokostanretning: 300 kroner for en dag, 500 kroner for 2 dage.
Formål: Wir wollen Ihnen in diesem Seminar aktuelle deutsche Kurz-, Spiel- und Dokumentarfilme vorstellen, die sich alle aus verschiedenen Perspektiven mit dem Thema Migration nach und Integration in Deutschland auseinandersetzen. Der Fokus liegt dabei neben Landeskunde vor allem auf der Spracharbeit.
Nærmere info: Goethe-Instituttets "Veranstaltungskalender".

Tysk Identitet
– Fra Rødhætte til Rammstein

Tid og sted:
På Rødovre Gymnasium torsdag den 27.10.2011.
På Kolding Gymnasium torsdag den 3.11.2011.
Tilmelding og kontakt:
Rødovre: Merete Vonsbæk, mvonsbaek@gmail.com.
Kolding: Niels Thøgersen, nt@kolding-gym.dk.
Pris: 700 kroner.
Formål: At sætte fokus på tysk national identitet – et halvdagskursus med oplæg og debat, med Peter Knudsen, Rybners Gymnasium, og Bodil Munk, Viborg Gymnasium og HF.
Og at tydeliggøre tværfaglige samarbejdsmuligheder mellem tysk og især historie og samfundsfag f.eks. i forbindelse med elevopgaver.
Målgruppe: Tysklærere, især i ungdomsuddannelserne.
Øvrig info: Bindende tilmelding med oplysning om skolens EAN-nr. senest fredag d. 6.10.2011.

GYMNASIESKOLEN BRINGER KURSUSANNONCER FRA GL-E OG DE FAGLIGE FORENINGER.
De skal maks. indeholde 750 enheder inkl. mellemrum. Et mere udførligt program kan bringes på gle.gl.org. Send din annonce til GL-E's kursussekretær Inge Nørgaard senest 3. oktober kl. 14.00 på gl-e@gl.org.

fireball.

Hvis alle var som vores læsere, ville fredagens tv-underholdning hedde Vild med dansk.

Postboks 188, 1006 København K

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Kom i sprogligt selskab i 4 uger. Gratis.

Det er ikke fordi, vores læsere er sprogligt krakilske, men de kan helt sikkert stave til det. Informations læsere går op i det danske sprog og nærer en stor kærlighed til det - måske fordi de ifølge statistikken læser næsten dobbelt så meget som andre*. Det stiller krav til vores evne til at skrive, så sproget og læseoplevelsen bliver en del af fornøjelsen.

Vil du oplyses og udfordres af en velskrevet avis, der sætter en ære i altid at gå et spadestik dybere?
Få et gratis og uforpligtende abonnement, der stopper af sig selv efter 4 uger.

Besøg Information.dk/4ugergratis, ring 70101930, SMS 'TILBUD' til 1241 eller udfyld kuponen.

Dagbladet Information
+ + + 10383 + + +
0893 Sjælland USF B

Navn

Adresse

Postnr./By

Telefon

E-mail

*IndexDK/Gallup Marketing 1.H 2011.
Information udkommer mandag til lørdag. Tilbuddet gælder til 09.11.2011 og gælder kun husstande i Danmark, der ikke har abonneret de seneste 12 måneder. Prøvetilbuddet er gratis og uforpligtende. Avisen stopper automatisk efter de 4 uger. Sms koster 0 kr. + alm. sms-takst, betaling via mobilregning. Udbydes af Information, Store Kongensgade 40C, 1264 København K.

Information

GYM

MINDEORD

Gymnasieskolen modtager mindeord. De skal maks. indeholde 2.400 enheder inkl. mellemrum. Sendes til redaktionen senest mandag d. 22. august kl. 14.00 på gymnasieskolen@gl.org

Mindeord om Troels Erecius Poulsen

I 2009 blev Troels Poulsen ansat som årsvikar i dansk og matematik på Christianshavns Gymnasium. Inden sommerferien i år blev Troels fastansat, og han skulle netop i gang med pædagogikum, da han mistede livet ved en meningsløs ulykke.

Kun to dage inde i det ny skoleår blev alle lærere kaldt sammen og modtog meddelelsen om, at Troels var død.

Troels' uventede død rystede både kolleger og elever, og den har sat sit tydelige præg på dette års skolestart.

I den korte tid vi havde Troels som kollega, lærte vi ham at kende som en meget rolig, behagelig og imødekommende person. Vi mærkede hurtigt, at der under den stille overflade gemte sig ikke bare en ualmindelig god begavelse, men også en glødende interesse for en lang række områder. Det var vel også denne stærke interesse, der var drivkraften i Troels' lærergerning, som var kendetegnet ved omhyggelighed og engagement. Troels var meget vellidt af eleverne, hvilket blandt andet den store elevdeltagelse ved hans bisættelse vidnede om.

Troels' engagement gjaldt alle aspekter af lærergerningen, og han var en trofast deltager ved sociale arrangementer. Ved disse lejligheder delte han gerne ud af sine interesser for blandt andet fodbold, sin familie, litteratur – ikke mindst Svend Åge Madsens forfatterskab – og film.

Vi havde glædet os til at have Troels som kollega i lang tid og havde set frem til samtaler med ham, hvor han ville delagtiggøre os i sin store viden.

Sådan skulle det ikke være; Troels døde kun 30 år gammel. Men hans minde vil stå stærkt på Christianshavns Gymnasium.

Kollegerne på CG

Jette Gerstrøm 27. juni 1942-4. september 2011

Fra 1973 til hun gik på pension i 2007, var Jette Gerstrøm ansat på Østre Borgerdydskole i historie og idræt og ikke mindst: som studievejleder. Hun var en fantastisk engageret, kreativ og idealistisk lærer, der altid tog udgangspunkt i, hvad der ville interessere eleverne. Derfor begyndte hendes historieundervisning i 1.g ofte med et projekt om familiehistorie, hvor eleverne kom

Dyskalkuli-konference

Onsdag d. 16. november 2011 kl. 13-16 på Hjørring Gymnasium og HF

Resultater fra projektarbejde med unge mellem 16-19 år vedrørende matematikvanskeligheder

På baggrund af et regionsprojekt i Nordjylland afholdes der en konference for undervisere i matematik og andre interesserede.

Projektet er et udviklingsarbejde med deltagelse af matematiklærere fra gymnasiet og folkeskolens afgangsklasser.

Projektdeltagerne vil fortælle om erfaringer fra projektet og de metoder der er blevet udviklet. Konferencen vil indeholde en række praktiske anvisninger vedrørende arbejdet med dyskalkuli. Desuden vil der være indlæg fra andre, der er berørt af dyskalkuli-problematikken.

Programmet omhandler:

- Lidt om projektet, og hvad er dyskalkuli.
- Dyskalkuli-screening af alle elever, metode, resultater og vurdering.
- Udredende test for elever, der viser tegn på specifikke matematikvanskeligheder, metode, resultater og vurdering.
- Unges oplevelser med specifikke matematikvanskeligheder.
- Hvad gør vi ved problemerne? Forslag til handlingsplaner og erfaring med udvalgte træningsaktiviteter.
- Andre institutioners erfaring med projektets testmateriale.

Tilmelding skal ske **senest d. 24. oktober 2011** ved at sende en mail til dyskalkuli@hj-gym.dk med angivelse af, hvem der deltager og arbejdssted.

Deltagelse er gratis, men tilmelding nødvendig.

i gang med at udforske deres egen baggrund, ligesom hun aktiverede og levendegjorde det historiske stof med detaljeret planlagte ekskursioner for eksempel til Brede eller Medicinsk-Historisk Museum. Længe før det kom på den pædagogiske dagsorden, gik hun ind i samarbejder med andre fag og inddrog gerne yngre og mindre erfarne lærere i arbejdet. Den historiske interesse viste sig også i undersøgelsen *Borgerdydskolen. Bygning og beboere i Stockholmsgade 1884-1904*, som Jette udarbejdede i 2005, ligesom hun var en engageret medredaktør af bogen *ØB 1787-2009*.

Et væsentligt tema i Jettes historieundervisning var interessen for de svage og undertrykte, men denne interesse kom tydeligst til udtryk der, hvor Jette for alvor udfoldede sig, nemlig som studievejleder. Selv om kollegerne af og til kunne ryste lidt på hovedet, så var Jette her helt enestående. Studievejlederkontoret var et smukt og venligt rum med varme tæpper og sokker til forkomne elever, med morgenmad til de fortabte og med samtalegrupper for de skrøbelige. Og altid var der Jettes lyttende og kompetente tilstedeværelse, hvor hun støttede og hjalp, langt ud over hvad man kunne forvente. Der er adskillige gamle ØB-elever, der med dyb taknemmelighed tænker tilbage på den helt uvurderlige hjælp, de fik fra Jette – for flere netop lige det, der støttede dem frem til at bestå studentereksamen.

Også kolleger mærkede hendes hjælpsomhed – gavmildt delte hun ud af materialer, hvis man bad om det. Elevrum fik hun etableret i den gamle bygning, og skolekomedier, skolejubilæer, temadage, gamle elevers fest og orienteringsaftener ville ikke have været lige så spektakulære og æstetiske uden Jettes omhu og enorme arbejdsindsats. Jette var en ægte ildsjæl, som bliver ved med at lyse i erindringen hos elever og medarbejdere fra ØB.

Tidligere kolleger på
Østre Borgerdyd Gymnasium

Globale klimaforandringer til debat! *Hvorfor vedrører det også os?*

Nye gratis undervisningshæfter og dvd fra Det Økologiske Råd!

Kød med omtanke Nyt undervisningshæfte og dvd, der lægger op til debat om, hvordan vi kan mætte en voksende global befolkning på en klima-, miljø- og etisk ansvarlig måde. (Hæfte 28 s. og dvd 14 min.)

Klimaforandringer rammer *også* din asiatiske nabo Om Indien og Bangladesh. Hvordan påvirker klimaforandringer de fattige på landet og i byerne? Læs bl.a. om landbrug, solenergi, grøn byggesektor, FN's klimaforhandlinger m.m. (udkommer 10. oktober)

Materialerne er målrettet undervisning i geografi og samfundsfag. Kan downloades fra *ecocouncil.dk, emu.dk* og *UNi C* eller rekvireres mod porto og forsendelsesgebyr.

Det Økologiske Råd Blegdamsvej 4B 2200 Kbh N Tlf 3315 0977
info@ecocouncil.dk www.ecocouncil.dk

Har du skiftet skole, er gået op eller ned i tid, flyttet eller fået ny e-mail? Så husk at give GL besked. Det letteste er at klikke ind på www.gl.org under "mine medlemsoplysninger".

LUDUS
STUDIEADMINISTRATION

Struktur, Overblik, Effektivisering, Fokus

Koordinering af skriftlige opgaver
Skriftlige opgaver stilles i et samlet skærmbillede, der samtidigt viser den enkelte elevs samlede opgaveplan i en overskuelig opstilling. Derved bliver koordinering af elevernes skriftlige arbejde på tværs af hold og fag nemt og overskueligt. En opgaveposition besættes med kun to klik, hvilket gør det let at lave den overordnede plan for et helt semester.

Overblik ved planlægning af undervisningsforløb
I LUDUS Web kan læreren planlægge et undervisningsforløb i en samlet oversigt, og med få klik vedhæfte dokumenter og knytte lektier til de enkelte lektioner. Det er muligt at afvikle flere undervisningsforløb parallelt, og i tilfælde af aflysninger kan samtlige lektier og dokumenter i hele forløbet forskydes til næste modul.

Fraværsregistrering
Læreren registrerer elevernes fravær direkte i sit eget ugeskema eller i en månedsoversigt, hvorfra man kan sende fraværsalarm til administrationen.

LUDUS fremmer kommunikationen
LUDUS og LUDUS Web er blandt andet en kommunikationsplatform mellem alle på skolen - lærere, elever, administrative medarbejdere. Det er muligt at sende både kollektive og individuelle meddelelser til alle brugere.

LUDUS letter det administrative arbejde
LUDUS effektiviserer arbejdsgangen for det administrative personale med masseredigeringsværktøjer, som nemt håndterer stamklasser hvor samtlige elever på en gang kan tilmeldes valgfag, hold, flerfaglige prøver m.m.

I LUDUS ejer skolerne selv deres data. Det betyder, at skolen bestemmer hvem eller hvilke organisationer der må få indsigt i data.

CSC varetager gerne driften af LUDUS med de nyeste sikkerheds tiltag og opdateringer.

Bestil en gratis præsentation og demonstration af LUDUS på tlf. 36 14 70 70
CSC Scandihealth A/S www.csc.com/sundhed ➝ Løsninger ➝ Studieadministration

Med LUDUS Web kan eleven selv vælge fag online, så administrationen undgår unødig papirhåndtering og indtastningsarbejde.

LUDUS håndterer flere overenskomster og gør det nemt at udarbejde løntimeskemaer på baggrund af lærerens undervisning, tillæg, årsprøver, eksamen med mere.

OVERFØRSEL AF DATA FRA LUDUS

- Fronter
- SkoleIntra
- Easy
- BiblioMatik
- BOOK-IT
- Integra
- Excel

- Aktivitetsindberetning til UVM
- Danmarks Statistik
- Eksamensdatabasen
- Optagelse.dk
- Optag.dk
- Integrationsministeriet
- KMD Integrationstilbud
- Uddannelsesguiden.dk
- SU
- Tilbagemelding.dk

UDSKRIFTER

- 350+ prædefinerede udskrifter
- Uendeligt antal mulige

UDVEKSLING AF DATA TIL OG FRA LUDUS

- Gp-Untis
- tplan
- XPRSS
- BOSS

DATA IMPORT

- Brobygning.net
- Det centrale personregister
- Optagelse.dk
- FI-kort
- SIS

LUDUS

- Fravær/fremmøde
- Karakter
- Uddannelses-planlægning
- Timeregnskab
- SMS services til elever
- Eksamen/ eksamensplan
- Beviser
- Deltagerbetaling
- Spørgeskemaer
- Tilgang fra smartphones
- Skemaer
- Lærerløn
- Offentliggørelse af undervisnings-materiale og lektier
- Grupper
- Studieplaner
- Planlægning
- Tilmelding til valgfag
- Holddannelse
- Konferencer
- Tilmelding til flerfaglig prøve

FRA LÆSER TIL LÆSER

Her kan indrykkes ikke-erhvervsmæssige annoncer samt salg af lejligheder, huse og grunde. Maks. 40 ord plus overskrift. Teksten (helst pr. e-mail til gymnasieskolen@gl.org) samt betalingen kr. 150,- inkl. moms (indsat på bladets bankkonto i Danske Bank 4180-3119-416-264) skal være på redaktionen senest dagen før deadline (se deadlines andetsteds i bladet eller på www.gymnasieskolen.dk).

Efterårsferie i Vesterhavshytte på Holmsland Klit

Hyggelig norsk bjælkehytte på 72 m² og med allerbedste beliggenhed på stor grund ud til yderste klitrække og fredede områder. 5 sovepladser, brændeovn, tv og dvd. Pris 3.500 kr. pr. uge.
4085 1108 eller
georgswane@dsa-net.dk

Ferielejlighed centralt i Athen

Hold ferie i skøn 3 v. lejlighed på 85 m² med 2 store altaner. Tæt på caféliv og nogle af byens hotteste spiserestauranter og kun et kvarters gang til indre centrum. Perfekt sommer som vinter. Fra 5 dage. Se selv billederne.
post@athen4u.dk
www.athen4u.dk

Nyd efterårsferien på Bornholm

i dejlig nyistandsat bondegårdslejlighed, beliggende mellem Almindingen og Gudhjem. Dejlig natur, fred og ro og en helt fantastisk stjernehimmel.
Der er sovepladser til 2-4 personer. Pris 3.000 kr. pr. uge.
Henvendelse: ep@cabh.dk
eller 2129 1296.

BERLINSPECIALISTEN
Danmarks førende i grupperejser til Berlin. Kombinerer studietur og undervisning.
Tlf. 8646 1060 – berlin@email.dk
www.berlinspecialisten.dk

vmrejser

Berlin	fra kr.	765
Cesky Raj 6 dg./3nt.	fra kr.	1.395
Prag 6 dg./3 nt.	fra kr.	1.109
Krakow 6 dg./3 nt.	fra kr.	1.190
Warszawa 6 dg./3 nt.	fra kr.	1.250
Budapest 6 dg./3 nt.	fra kr.	1.315
London 6 dg./3 nt.	fra kr.	1.605

SKI I TJEKKIET - BESTIL NU!
Kontakt os: www.vm-rejser.dk
36 98 19 39 & 75 16 42 15

REJSEANNONCER

STUDIEREJSER I EUROPA
BARCELONA
LONDON
BERLIN
PRAG
LISSABON
MADRID
ROM
PARIS
MALAGA
DUBLIN
- ALLE EUROPÆISKE BYER

OPLEVELSE
FORANDRING
SAMARBEJDE
NY VIDEN
Vi koncentrerer os om rejsens planlægning og gennemførelse,
- så du kan koncentrere dig om det faglige indhold

GrupperejseBureauet
www.grupperejsebureauet.dk – tlf.: 4494 6090 - *det er os du kommer tilbage til...*

STUDIEREJSER 2011/12

EDINBURGH
6 dage med fly
fra kr. 2.728,-

LONDON
5 dage med fly fra kr. 2.348,-
LIVERPOOL
5 dage med fly fra kr. 2.648,-
DUBLIN
5 dage med fly fra kr. 2.148,-
NYHED! Bestil tilbud på smartphone:

Ring til Christian Skadkjær - mere end 20 års erfaring med grupperejser til Storbrittanien. Ring GRATIS 80 20 88 70.
AlfA Travel rejser efter mål
Se alle rejsemål og priser på alfatravel.dk

Student & Business TOURS
SPECIALIST I GRUPPEREJSER

Prag...	fra 1.895	London...	fra 2.295	Istanbul...	fra 2.895
Krakow...	fra 1.995	Dublin...	fra 2.295	Athen...	fra 2.995
Paris...	fra 2.195	Barcelona...	fra 2.895	Rom...	fra 3.150
Wien...	fra 2.250	Firenze...	fra 2.895	Dubai...	fra 5.195

.....mange andre destinationer.....
Priserne inkluderer fly t/r og 4 nætter med morgenmad (ekskl. morgenmad i Rom)
Alle priser baseret på rejse i marts 2012
TLF. 7020 9160 | INFO@SBTOURS.DK | WWW.SBTOURS.DK

Studie- og grupperejser

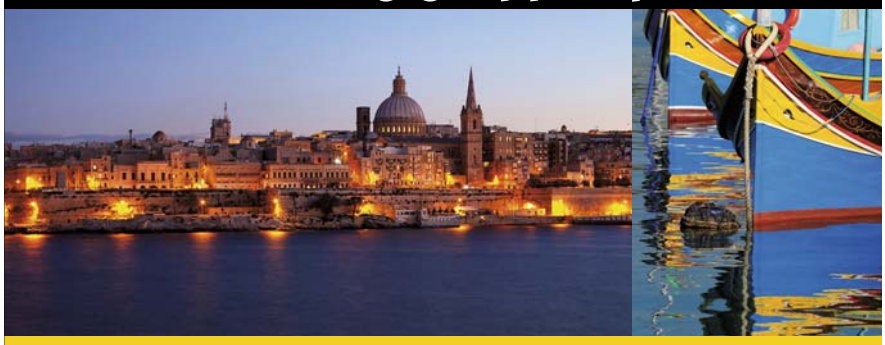

Malta 8 dage/7 nætter

inkl. fly og flersengs-værelser på hostel, fra kr **2.450,-**

BEYOND SIGHTSEEING:
- Afsaltningsanlæg
- Limestone udflugt
- Virksomhedsbesøg på Methode Electronica

Vi arrangerer studierejsen og står for alle de praktiske detaljer!
Det sparer jer masser af tid!

Læs mere på **www.kilroygroups.com**
Tlf.: 70 22 05 35
hol@kilroygroups.dk

KILROY group travel

STUDIEREJSER 2011/12

SAN FRANCISCO
7 dage med fly fra kr. 5.988,-

BEIJING
7 dage med fly fra kr. 6.998,-

SHANGHAI
7 dage med fly fra kr. 6.298,-

NYHED! Læs mere om New York på smartphone:

Se alle rejsemål og priser på alfatravel.dk

Studierejse til Madrid, fly, 6 dage

Madrid er med sin historie og enestående arkitektur et oplagt mål for en faglig relevant studierejse.

Vi arrangerer studierejsen og står for alle de mange praktiske detaljer!
Det sparer jer for masser af tid!

Top 3 studiebesøg:
- Besøg på avisen El Pais
- Besøg på børsen i Madrid
- Udflugt til Segovia

SUPERPRIS
fra kr.
2.695,-
pr. person

Prisen inkluderer fly og 5 nætter i flersengsværelse på hotel

Kontakt Tina
på tlf: 46 91 02 59
timj@team-benns.com

Rejsen begynder på
Team-benns.com

TEAM BENNS®
Dit personlige rejsebureau

STILLINGER

(Genopslag) Vicerektor til Nordfyns Gymnasium

Nordfyns Gymnasium søger en ny vicerektor med tiltrædelse snarest muligt.

Vicerektor er stedfortræder for rektor og indgår i et ledelsesteam på fire personer.

Vi forventer, at vicerektor

- er en engageret underviser med undervisningskompetence i et eller flere gymnasiale fag
- vil indgå aktivt i skolens pædagogiske udvikling
- er synlig og trives med megen daglig kontakt med elever, forældre og skolens medarbejdere
- har stærke administrative kompetencer
- har gode ledelses- og samarbejdsevner

Yderligere oplysninger om stillingen og gymnasiet kan findes på www.nordfyns-gym.dk.

Fordelingen af opgaver i ledelsen og sekretariat vil blive endeligt fastlagt efter ansættelsen af ny vicerektor.

Nordfyns Gymnasium er opført i 1981 som et 6-sporet gymnasium og har p.t. 7 spor med 550 elever og 65 ansatte. Bygningen er velindrettet med betydelig fleksibilitet i forhold til pædagogisk praksis. Gymnasiet har særdeles velegnede naturvidenskabs-, musik- og idrætsfaciliteter. Gymnasiets optagelsesområde udgør et stort geografisk område. Eleverne kommer fra Nordfyns Kommune, Odenses nordvestlige del samt Vissenbjergområdet. Omgangsformen på skolen er præget af åbenhed og respekt lærere og elever imellem.

Spørgsmål til stillingen og skolen kan stilles til rektor Kurt René Eriksen på 2026 6719.

Ansættelse sker efter gældende overenskomst og efter vilkår, der kan forhandles.

Ansøgning sendes via mail til kuer@nordfyns-gym.dk. Ansøgningen mærkes "Vicerektor" i emnefeltet.

Ansøgningsfrist: **Mandag d. 24. oktober 2011 kl. 12.00.**

UDGIVELSE OG DEADLINE FOR DE NÆSTE NUMRE

16 *Deadline*: 3. oktober kl.14.00
Udkommer 13. oktober

17 *Deadline*: 17. oktober kl.14.00
Udkommer 27. oktober

18 *Deadline*: 31. oktober kl.14.00
Udkommer 10. november

19 *Deadline*: 14. november kl.14.00
Udkommer 24. november

20 *Deadline*: 28. november kl.14.00
Udkommer 8.december

Visionsdag 2011

It på ungdoms-uddannelserne 2015

Torsdag den 13. oktober 2011 kl. 8.30
på CPH West, Vejlebrovej 65, 2635 Ishøj

Se mere på **www.lectio.dk/visionsdag2011**, hvor du også kan downloade Visionsdag 2011 magasinet.

Tilmelding: Skriv navn, organisation og adresse til **visionsdag2011@macom.dk** samt indsæt 395 kr. på følgende Danske Bank konto: Reg. nr.: 4190 Kontonr.: 0002872137

8.30 – 9.00	**Ankomst** (kaffe/the)
9.00 – 9.15	**Velkomst v. Eva Hofman-Bang, Direktør for CPH West**
9.15 – 9.45	**Mads Meier Jæger og Anders Holm, Professorer ved DPU** *"Kan det betale sig for samfundet at have skoler?"*
9.45 – 10.15	**Anya Eskildsen, Direktør for Niels Brock** *"Globalisering af undervisningen"*
10.30 – 11.00	**Martin Isenbecker, chef for Uddannelsesstyrelsens Afdeling for Almene Uddannelser** *"Etablering af distributionskanaler og marked for digitale læremidler"*
11.00 – 11.30	**Mai Villadsen, Næstformand for DGS** *"Resultaterne fra DGS' essaykonkurrence: Sådan er min skoledag 2015"*
11.30 – 12.00	**Martin Holbøll, Direktør for MaCom A/S** *"Konvergens af studieadministrativt- kommunikativt- og pædagogisk IT"*
12.00 – 13.00	Frokost
13.00 – 13.30	**Lars Kunov, Direktør for Danske Erhvervsskoler** *"Differentieret digital undervisning"*
13.30 – 14.00	**Jørgen Bardenfleth, Direktør for Microsoft Danmark** *"Skolebænken i skyen"*
14.15 – 14.45	**Nanna Westerby, Uddannelsesordfører for Socialistisk Folkeparti** *"Involverende undersvisning pga. digitalisering"*
14.45 – 15.45	**Paneldebat ved oplægsholderne** **Ordstyrer: Anne Skare Nielsen, Managing Partner for Future Navigator**
15.45 – 16.00	**Afrunding og afslutning v. Eva Hofman-Bang, Direktør for CPH West**

Sorteret Magasinpost ID NR. 42056
Al henvendelse til **Gymnasieskolernes Lærerforening**, gymnasieskolen@gl.org, T: 33 29 09 00

LRU TYSK

Ingen pølsesnak!

Landeskunde er sjovt
Om Deutsche Wunder og Schicksalsjahre:

”Dejligt at have to så flotte bøger i hænderne … der er spændende og rigeligt gods at knokle med for både elev og lærer … Respekt for det.” *Wissenswert nr. 14, 2011*

”På lru.dk, websitet der hører til … er der et hav af filmoptagelser, statistikker, historisk materiale i bedste Lemo-stil, så læreren bare kan vælge og vrage … Det er godt stof.” *Gymnasieskolen, jan. 2011*

Har du lyst til at læse mere, så klik ind på lru.dk

L&R Uddannelse
EGMONT

Forlaget L&R Uddannelse udgiver analoge og digitale kvalitetsmaterialer til undervisning i alle fag på de gymnasiale uddannelser.